

Gorenjski Glas

PETEK, 12. AVGUSTA 2022

LETO LXXV, ŠT. 64, CENA 2,20 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Pri oskrbi z vodo pomagajo gasilci

Zaradi dolgotrajne suše izdatnost vodnih zajetij na več območjih Gorenjske močno upada. Vode ponekod primanjkuje že za osnovno oskrbo. V primerih, ko zadostne količine vode niso zagotovljene, jo dovažajo tudi s cisternami.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Pri dovažanju vode za osnovno oskrbo pomaga tudi Gasilsko reševalna služba (GARS) Kranj, ki je že pred leti redno dovažala vodo na Javornik, ko na tem območju še ni bilo urejenega javnega vodovoda, v zadnjih letih pa je bilo tovrstnih dovozov manj. Letos, ko vladajo izredne sušne razmere, je število dovozov vode znova naraslo, le v zadnjih dveh mesecih so vodo dostavili približno šestdesetkrat, skupno so zvozili že približno sedemsto tisoč litrov vode. Kot je pojasnil

poveljnik GARS Kranj Andraž Šifer, so vodo največkrat dostavili v vasi Povelje, Zabukovje, Rakovica in Golnik.

»Ko se pojavi pomanjkanje vode, se občani obrnejo na nas, mi pa se z veseljem odzovemo in jim dostavimo vodo,« je dejal Šifer in povedal še, da so v najbolj vročih in sušnih dnevih vodo dovažali tudi petkrat dnevno. Ob tem gasilci prosijo le, da jih pravočasno obvestite, da je vode vse manj – in ne šele, ko te že zmanjka. »Lahko se namreč zgodi, da smo tedaj ravno na intervenciji in vode ne bomo mogli

dostaviti takoj,« je povedal Šifer in dodal, da je dostava vode za kranjske občane brezplačna, saj stroške vode in dostave krije Mestna občina Kranj, a le za lastnike stanovanjskih objektov, lastniki počitniških objektov strošek krijejo sami.

Zaradi izredne suše na Gorenjskem in posledično pomanjkanja vode že za osnovno oskrbo upravljavci vodnih virov pozivajo k varčevanju s pitno vodo, ki naj ne bo namenjena za zalivanje vrtov, zelenic in dvorišč, pranje avtomobilov in polnjenje bazenov oziroma drugi nenamenski rabi.

Gasilci GARS Kranj dovažajo vodo na območja, kjer je primanjkuje. / Foto: GARS Kranj

Ponovno o koncesiji za Zatrnik

Na sredini redni seji je gorjanski občinski svet v drugi obravnavi sprejel odlok o predmetu in pogojih za podelitev koncesije za graditev žičniških naprav na smučišču Zatrnik. Sprejeti odlok po besedah gorjanskega župana Petra Torkarja izkazuje trajnostni razvoj turizma v občini Gorje.

V sredo so sprejeli odlok o predmetu in pogojih za podelitev koncesije za graditev žičniških naprav na smučišču Zatrnik. / Foto: Gorazd Kavčič

MAŠA LIKOSAR

Zg. Gorje – S sprejetim odlokom občina po besedah župana Torkarja varuje občinsko premoženje, ščiti interese lastnikov zemljišč na območju smučišča in tudi vodne vire, ki so pod Zatrnikom. »V odloku so določeni pogoji, ki jih bo moral potencialni koncesionar izpolnjevati, s tem si bomo zagotovili partnerja, ki bo korekten in bo deloval v prid lokalne skupnosti,« je poudaril župan in dodal, da obenem varujejo tudi javni interes.

Za vedno prva in druga kolajna

► 15. stran

Minilo je trideset let, odkar je naša takrat še zelo mlada država dobila prvi dve olimpijski kolajni. / Foto: Gorazd Kavčič

Priloga: **deželne novice**

► 5. stran

AKTUALNO

Nadškof na Brezjah, kardinal v Lescah

V ponedeljek, na praznik velikega šmarna, pričakujejo največ romarjev na Brezjah in v drugih krajih s cerkvami, posvečenimi Marijine-mu vnebovzetju.

2

GORENJSKA

Domačinka na mesto direktorice

S 1. avgustom je mesto direktorice Zavoda za kulturo Bled prevzela Lea Ferjan, ki je v zavodu zaposlena vse od njegove ustanovitve leta 2007 dalje.

4

GORENJSKA

Alarma glede kadrov še ni

Čeprav so v Centru slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka povsem zasedeni, pa težave glede kadrov še obvladujejo, a že skrbijo za iskanje novih zaposlenih.

7

ZANIMIVOSTI

Denar prispevali češki planinci

Češka kočna na Spodnjih Ravneh nad Jezerskim je bogatejša za novo pomivalnico, ki so jo letošnje poletje uredili ob finančni pomoči čeških planincev.

24

VREME

Danes bo oblačno s plohami. Jutri bo delno jasno, še lahko nastane kakšna ploha. V nedeljo in ponedeljek bo večinoma sončno.

⚡☀️ 12/26 °C

jutri: delno jasno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Poezija za lepši dan

Tina Lasnik je stara 26 let, živi in ustvarja na Jesenicah, po poklicu je vzgojiteljica predšolskih otrok. Poezijo je začela pisati povsem po naključju – pri dvanajstih letih so v osnovni šoli za domačo nalogo morali napisati kratko pesem in takrat jo je pisanje poezije čisto prevzelo. Navdih najde v vsaki stvari in nima specifične teme za pisanje. Včasih navdih najde že v skodelici kave. Tina se vsako leto udeleži kakšnega literarnega natečaja, kjer večkrat prejme pohvalo ali konstruktivno kritiko za svoje nadaljnje delo. Svoje pesmi rade volje deli

Tina Lasnik

z malimi varovanci v vrtcu ali jo ljubim osebam pokloni za darilo. Doslej je s poezijo popisala že 39 zvezkov in ustvarila kar 3240 pesmi. Včasih njeno poezijo preberejo tudi na kakšni literarni prireditvi, jo objavijo v časopisu ali na radiu. Njena največja iztočnica za pisanje so življenjske okoliščine, saj je v svojem mladem življenju doživela že več kot kakšna starejša oseba. Njen pesniški idol je Tone Pavček, največja opora pri ustvarjanju pa stari starši ter vsi prijatelji, ki jo pri tem podpirajo. Ker Tina rada bere Gorenjski glas, se je odločila, da eno pesem pošlje tudi k nam za objav, predvsem zato, da bi komu polepšala dan. Pesem na temo Slovenije se ji je porodila med spremljanjem dogajanja v naši deželi. Začutila je, da mora o tem pisati in ta občutja deliti z drugimi. Veliko ji pomeni, da vsaj komu polepša dan s svojo pisano besedo.

Slovenija nam govori

Zadnje obdobje, ko sem svojo Slovenijo opazovala, sem bila kar malo poklapana.

Toliko, kakor nam je dala ta dežela, nam ne bo nobena.

Se kdaj vprašamo, kaj bo za nami ostalo, ali nam pač to ni zabavno?

Rodili smo se v domovino, ki nam ponuja ogromno vedrino.

Vse, kar hočemo, imamo, a pravilno zaklada ceniti ne znamo. Naša domovina, tako čista in mirna.

Kaj smo ti ljudje storili, poglej, kaj iz tebe smo naredili ... Požari, dolga sušna obdobja, ne znamo ceniti našega udobja.

Toliko lepote nam Slovenija je dala, a človeška roka bo vse pregnala. Vse, kar hočemo, imamo, a nikdar ne slišimo zahvale.

Modrina neba, morje, reke in cvet gora. Narava, ki nam svobodo ponuja, in svež zrak, ki nam pljuča spodbuja.

Se bomo iz naravnih katastrof kaj naučili ali bomo le pod preprogo vse zakrili. Slovenija je ena domovina in nikoli več ne bo tako mila.

Nagrajenca

V nagradni igri, ki je bila objavljena 2. avgusta 2022, prejmeta bon v vrednosti 10 EUR, ki je unovčljiv v lokalu Park Bor, Daša Primec iz Podnarta in Jožef Vunšek iz Radomelj. Nagrajencema čestitamo!

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **MARIJA ULČAR** iz Gorij.

Nadškof Zore na Brezjah, kardinal Rode v Lescah

V ponedeljek, na praznik velikega šmarna, pričakujejo največ romarjev na Brezjah in v drugih krajih s cerkvami, posvečenimi Marijinemu vnebovzetju. Nadškof Zore bo na praznični dan maševal na Brezjah, kardinal Rode pa v Lescah.

JOŽE KOŠNJEK

Brezje – Na ponedeljkov praznik velikega šmarna, ki mu ponekod rečejo tudi velika gospojica ali velika maša in je največji Marijin praznik ter eden najbolj spoštovanih praznikov v Katoliški cerkvi nasploh – praznujejo ga tudi pravoslavni verniki, v Sloveniji pa je dela prost dan –, pričakujejo največ romarjev v krajih s cerkvami, posvečenimi Marijinemu vnebovzetju. V šestih slovenskih škofijah oziroma nadškofijah bodo v osrednjih romarskih središčih maše po običaju darovali škofje oziroma nadškofa, ki to priložnost izkoristijo za pomembna sporočila vernikom glede aktualnih vprašanj družbe in cerkve.

Nadškof na Brezjah in v Vogljah

Na Gorenjskem pričakujejo v ponedeljek, 15. avgusta, največ romarjev v Marijinem narodnem svetišču na Brezjah, kjer bo ob 10. uri maševal ljubljanski nadškof metropolit msgr. Stanislav Zore. Ta bo na Gorenjskem tudi na predvečer praznika, v nedeljo, 14. avgusta, ko bo ob 19. uri maševal v podružnični cerkvi svetih Simona in Juda Tadeja v Vogljah.

Na Gorenjskem pričakujejo v ponedeljek, 15. avgusta, največ romarjev v Marijinem narodnem svetišču na Brezjah, kjer bo ob 10. uri maševal ljubljanski nadškof metropolit msgr. Stanislav Zore. / Foto: Tina Dokl (arhiv)

Da smo Slovenci veliki častilci Marije, kaže podatek, da je kar 318 slovenskih cerkva posvečenih Mariji, od teh kar dobra tretjina Marijinemu vnebovzetju. Te cerkve so večinoma tudi najstarejša slovenska romarska središča (Ptujška Gora, Sveta Gora, Brezje, Bled, Lesce, Primskovo ...)

V Lescah devetsto let prve omembe cerkve

Na praznični dan bo svečano tudi v Lescah, ki so bile nekdanjs cerkvijo, posvečeno Marijinemu vnebovzetju, eden od najbolj obiskanih slovenskih

romarskih krajev. S slovesno mašo ob 17. uri, ki jo bo daroval kardinal dr. Franc Rode, in s srečanjem na župnijskem vrtu bodo počastili 900. obletnico prve omembe cerkve v pisnih virih.

Marija na jezeru

Na večji praznični obisk romarjev so pripravljene na Bledu, kjer je cerkev na otoku tudi posvečena Marijinemu vnebovzetju – rečejo ji tudi Marija na jezeru –, in na Primskovem v Kranju, kjer bo tudi letos v nedeljo, na predvečer praznika, ob 19. uri maša, nato pa procesija z več sto let starih kipom primskovške Matere Božje. Na praznični dan pa bo po maši ob 17. uri družnje pred župniščem.

V Mojstrani gradijo parkirišče

Parkirišče s 130 parkirnimi mesti bo v času poletne sezone namenjeno sistemu P+R za dolino Vrata.

SUZANA P. KOVAČIČ

Mojstrana – Parkirišče na nekdanji železniški postaji v Mojstrani so že začeli graditi. »Investitor je Občina Kranjska Gora in verjame, da bo do konca leta to parkirišče s 130 parkirnimi mesti, ki bo v času poletne sezone namenjeno sistemu P+R za dolino Vrata, končano,« je povedal kranjskogorski podžupan Bogdan Janša. S tem bo, kot je poudaril, občina v celoti izpolnila svoj del nalog pri vzpostavitvi prometnega režima v dolino Vrata. »Za nadaljevanje in vzpostavitev celotnega režima v letu 2023 pa – kot vedno do sedaj – lahko le prosimo in pozivamo vse pristojne institucije,

Občina Kranjska Gora si že več let prizadeva za prometno razbremenitev Vrat.

Parkirišče naj bi zgradili do konca leta. / Foto: Bogdan Janša

da na podlagi dejstev in števil vsak na svojem področju pripomorejo h končni rešitvi dolgoletnega problema,« je še pojasnil podžupan Janša.

Kot je znano, si Občina Kranjska Gora skupaj s še drugimi deležniki v lokalnem okolju že več let prizadeva za prometno razbremenitev Vrat. Letos v Vrata vse do 4. septembra vozi brezplačen avtobus, pred vstopom v dolino je Direkcija RS za infrastrukturo konec julija namestila elektronsko tablo, s katero obveščajo o zasedenosti parkirišč ... Pozivajo voznike, naj parkirajo v Mojstrani. Dovoljeno število vozil v dolini je namreč največ dvesto na urejenih parkiriščih.

Prihajajoči konec tedna v znamenju zvezdnih utrinkov

Vremenska napoved naznanja delno oblačno nebo, zato je za največje entuziaste priporočljiv najlepši nočni razgled z višje ležečih lokacij, kot so Vršič, Mangart, Krvavec ... Največja aktivnost roja se prične zvečer in močno naraste po 23. uri, število meteorjev pa se povečuje vse do jutra.

MAJ PETERKA

Kranj – Vsako leto v sredini avgusta ponoči lahko opazujemo meteorski roj, t. i. Perzeide, ki bodo letos vrhunec dosegli v noči na soboto. Na samem višku bo število meteorjev doseglo tudi do sto na uro.

Lune ne moremo zagrniti ...

Letošnje leto je sicer za opazovanje veliko slabše kot pretekla, saj bo vsem ljubiteljem astronomskih pojavov nebo razsvetljevala polna luna, zato bodo vidni samo najsvetlejši utrin-

Opazovanje nočnega neba / Foto: Aleš Senožetnik (arhiv)

Ime so dobili po ozvezdju Perzej, od koder na videz izvirajo.

ki. Odsev lune onemogoča doživljanje celotne predstave, saj je za nemoteno ogled priporočeno čim manj svetlobe, žal pa lune ne moremo zagrniti. Luna v ščipu bo vzšla v petek ob 21.03 in bo na nebu do prvih jutranjih žarkov. Vremenska

napoved naznanja delno oblačno nebo, zato je za največje entuziaste priporočljiv najlepši nočni razgled z višje ležečih lokacij, kot so Vršič, Mangart, Krvavec ... Največja aktivnost roja se prične zvečer in močno naraste po 23. uri, število meteorjev pa se povečuje vse do jutra. Perzeidi za seboj puščajo neprekinjene barvne sledi, kar je razlog, da so na

severni polobli ena najpri- ljubljenejših vrst meteor- skega dežja. Na nebu jih bo mogoče opazovati vse do začetka septembra.

Sled, ki jo vidimo kot utrinek

Perzeidi so del komete Swift-Tuttle, ki ga je na Zemlji možno videti približno vsakih 133 let, nazadnje so ga opazili leta 1992,

zato v času naših življenj ne bo več viden. So drobci trdne snovi, ki ob vstopu v ozračje zaradi trenja zagorijo. Posledično pustijo za sabo sled, ki jo vidimo na nebu kot utrinek. To se opazi le ponoči, saj je največja ovira pri opazovanju svetloba. Za opazovanje se moramo odmakniti od umetne razsvetljave na samotne površine.

Maske v šolah niso predvidene

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – Posvetovalna skupina za spremljanje gibanja SARS-CoV-2 je sredi tedna predstavila strokovna priporočila v vzgoji in izobraževanju ob prihajajočem šolskem letu. V šolah bo ključno prezračevanje in hitro prepoznavanje okuženih, zaščitne maske pa niso predvidene. Samotestiranje je predvideno za osnovnošolce, dijake

in študente. Otroci, ki obiskujejo šole s prilagojenim programom, se bodo lahko testirali tudi v šolskih prostorih, vsi drugi pa bodo to opravili doma. Za otroke v vrtcu samotestiranje ni predvideno, ob pojavu simptomov covid-19 pa se njihovi starši posvetujejo s pediatrom.

»Ključna ukrepa, ki preprečujeta prenos okužbe v šolskem okolju, sta prezračevanje in izločanje

okuženih iz šolskega procesa,« je še pojasnila vodja delovne skupine za vzgojo in

V šolah bo ključno prezračevanje in hitro prepoznavanje okuženih, zaščitne maske pa niso predvidene.

izobraževanje epidemiologinja Nina Pirnat. Če bi se stopnja okuženih povečala,

bi lahko sčasoma prešli na sistem obdobjnih samotestiranj, ko bi se v določenem časovnem obdobju testirali vsi učenci. Nošenje mask pa za osnovnošolsko okolje za zdaj ni predvideno.

Glede prezračevanja so v posvetovalni skupini že pripravili tehnični dokument, ki obravnava različne tipe prezračevanj. Pogostost zračenja pa bo odvisna od velikosti prostora in števila učencev.

Sedemnajst aneksov pri drugi cevi

URŠKA PETERNEL

Jesenice – Pri projektu gradnje druge cevi avtocestnega predora Karavanke je bilo doslej sklenjenih 17 aneksov, od tega pet časovnih, pet finančnih ter dva časovno-finančna. Še pet aneksov je bilo sklenjenih zaradi

drugih razlogov, kot so sprememba kadrov, zastopnikov oziroma podizvajalcev. Skupna finančna vrednost aneksov je 250 tisoč evrov, so pojasnili na ministrstvu za infrastrukturo, kjer so pred kratkim pregledali stanje največjih infrastrukturnih projektov v državi.

Kot je znano, so bili v preteklosti pri številnih velikih državnih projektih sklenjeni dodatni aneksi, ki so investicije močno podražili. V družbi Dars so glede druge cevi predora Karavanke povedali, da gradnja dobro napreduje, izvajalec, turško podjetje Cen-giz, pa sledi terminskemu

načrtu. Izkopali so že več kot 2000 metrov od skupno 3446 metrov, kolikor je načrtovane podzemne gradnje slovenskega dela druge cevi. Izkop naj bi bil predvidoma končan prihodnje leto, sledilo bo nameščanje opreme, promet pa naj bi po drugi cevi stekel leta 2025.

k

KOMENTAR
ALENKA BRUN

Medeni teden se je končal

Hotelirji v Sloveniji se sicer redkeje srečujejo z obiski, kakršen je bil zadnji, ko sta na Jezerskem krajši medeni teden preživljala britanski politik Boris Johnson (58) in njegova nova soproga Carrie (34). Mogoče pa bo sedaj tovrstnih obiskov več, saj je gostiteljcem uspelo praktično nemogoče: zakonca sta slab teden poročenega potovanja namreč preživela v miru.

Čeprav ne gre za kakšnega hollywoodskega filmskega zvezdnika ranga Toma Cruise, ki ga na vsakem koraku spremljajo paparaci, je Boris Johnson vseeno znana osebnost z britanskega političnega parketa, ki s svojimi posnetki in fotografijami polni domače medije, pa tudi v tujini ga ljudje prepoznajo. Sploh si ga pa ljudje zapomnijo že zaradi njegove pojave.

Sicer si gostitelj lahko po eni strani šteje v čast, da dobi takega gosta v »hišo«, vse, kar pride z njim – protokol in varovanje –, pa je izredno zahtevno tako zanj kot celotno ekipo.

Slovenski novinarji smo se kar namučili, da smo prišli do nekaterih informacij, saj smo od prvega dne, ko sta zakonca pristala v Sloveniji, ugibali praktično o vsem. Edino, kar smo vedeli, je bil podatek, da gre za zasebni obisk, verjetno krajše medene tedne, pa morda še kakšno malenkost. Tisti trenutek, ko se je razvedelo, da je Boris Johnson v Sloveniji, pa je seveda večina takoj

sklepala, da je izbral Bled. Na koncu se je izkazalo, da so govorice, da sta Johnsonova nastanjena v Vili Planinka na Jezerskem, resnične, vendar sta bila takrat dejansko že v odhajanju. Johnson je tudi zadnji dan obiska, tik preden sta se odpravila na letalo in domov, na Jezerskem pred Vilo Planinka stopil pred televizijske kamere ter podal kratko izjavo. Ni skrival, da je v Sloveniji užival. Predvsem je bil navdušen nad kulinariko hotelskega šefa kuhinje, zgodbami okoli slovenskih vin ter samimi vini. Nekaj besed je v svoji izjavi namenil tudi fasciniranosti Postojnske jame, prisotni pa smo se spraševali predvsem o tem, kako je ekipi jame uspelo, da ga med vsemi obiskovalci ni nihče prepoznal ...

Boris Johnson je tako videl nekaj Slovenije, vendar je največ časa pravzaprav preživel na Jezerskem, pa vendar – če se vrnemo na začetek: v vsem času, kar je bil tu, se, vsaj kolikor je nam znano, v medijih ni pojavila niti ena fotografija njega ali obeh zakoncev z obiska, kar je znak, da so prav vsi vpleteni svoje delo opravili izjemno dobro. To najbrž pomeni, da se je Johnson na Otok vrnil z lepimi spomini, Jezersko kot destinacija pa s tem pridobi, z njim vred pa praktično vsa Slovenija – o čemer se je razpisal na primer tudi britanski The Telegraph.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Urša Peternel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

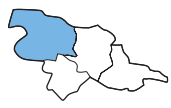
OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, Ilovra Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobota, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,00 EUR, petek 2,20 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Domačinka na mesto direktorice

S 1. avgustom je mesto direktorice Zavoda za kulturo Bled prevzela Lea Ferjan, ki je v zavodu zaposlena vse od njegove ustanovitve leta 2007 dalje. Vrsto let je bila svetovalka direktorja, zadnja leta pa vodja trženja.

MAŠA LIKOSAR

Bled – Rodovnik družine Lee Ferjan izvira z enega najstarejših predelov Bleda in je znan več rodov nazaj. »Sem Blejka, imam spoštljiv odnos do svojega kraja, prostora in dediščine, ki privablja na Bled obiskovalce od blizu in daleč. Pomembno je, da se na Bledu dobro počutimo domačini, in če bomo ob tem še ponosni na svoj kraj, se bodo med bivanjem pri nas dobro počutili tudi gostje,« je pojasnila Ferjanova, ki ima dolgoletne izkušnje na področju organiziranja, vodenja dela in človeških vi-

lokalni turistični destinaciji, sodelovanje sva nadaljevala v Zavodu za kulturo Bled,« je povedala. Turistična sezona je trenutno na vrhuncu, in kot je dejala Ferjanova, delo kljub menjavi direktorja poteka nemoteno, pri tem se dnevno pokažejo novi izzivi.

V danih pogojih narediti največ

Zavod upravlja več objektov, ena najpomembnejših sta Blejski grad in Festivalna dvorana, ki po njenem predstavlja največje kulturno središče na Bledu. »Ni vedno samoumevno, da ljudje ob obisku Bleda zaidejo tudi

narediti največ,« je pojasnila in dodala, da je eden večjih izzivov, kako privabiti na grad ljudi z različnimi pričakovanji in pogledi ter doseči, da so po obisku zadovoljni in se radi vračajo. »Smiselno je, da objekti živijo vse leto, ne le v času, ko Bled zasedejo turisti. Pri tem je pomembno, da v njihovo delovanje vključujemo strokovnjake, saj bomo s tem postali še bolj prepoznavni,« je dejala, ob tem pa dodala, da se bo treba pri upravljanju in investiranju prilagoditi realnim finančnim zmožnostim. »Vsekakor bomo investicije nadaljevali, morda bo le vrstni red drugačen. V prihodnjih letih se bomo trudili pri iskanju možnosti finančnih sredstev na razpisih.«

Okrepijo status vodilne znamenitosti

Kot je pojasnila, dejavnost Zavoda za kulturo Bled predstavlja preplet turizma kot gospodarske dejavnosti, ohranjanja in predstavljanja naravnih danosti, ustvarjanja in poustvarjanja kulture ter ohranjanja zgodovinske dediščine

Lea Ferjan je s 1. avgustom prevzela mesto direktorice Zavoda za kulturo Bled. / Foto: Tina Dokl

»Sem Blejka, imam spoštljiv odnos do svojega kraja, prostora in dediščine, ki privablja na Bled obiskovalce od blizu in daleč. Pomembno je, da se na Bledu dobro počutimo domačini, in če bomo ob tem še ponosni na svoj kraj, se bodo med bivanjem pri nas dobro počutili tudi gostje ...«

rov. Z dosedanjim direktorjem Matjažem Završnikom, ki se je 1. avgusta upokojil, sta bila sodelavca enaindvajset let. »Najine poslovne poti so se združile ob zaposlitvi v

na grad, saj je v okolici precej konkurenčne ponudbe. Ne želim primerjati in objokovati časov z najvišjim letnim številom obiskovalcev gradu, želim pa v danih pogojih

skupaj s prostorom. »Moja vizija je, da objekti, ki jih upravlja zavod, zaradi unikatnosti svoje podobe okrepijo in obdržijo status vodilne turistične, naravne, kulturne in zgodovinske znamenitosti v Sloveniji in Evropi,« je pojasnila.

Poleg klasičnih pristopov k vodenju in upravljanju bo več truda usmerila še v zagotavljanje varnosti in k družbeni odgovornosti. »To pomeni prostovoljno prevzemanje odgovornosti do naravnega in socialnega okolja, pristopiti k še večji

digitalizaciji, ki bo vključevala digitalizacijo notranjih procesov in nove digitalne spremembe na različnih področjih poslovanja, dela in ponudbe, kar pomeni tudi koristne spremembe za ekipo zaposlenih,« je še povedala.

Predšmarni večer na Mlinem

Bled – Na predvečer velikega šmarna, ki je na Mlinem poseben praznik, letos že dvajsetič zapored pripravljajo večer literature in poezije pod zvezdami, t. i. Predšmarni večer na Mlinem. V večernem odsevu jezera bodo 14. avgusta od 20. ure dalje ob jezeru brali poezijo in prozo ustvarjalcev, ki jim je Bled vir ustvarjalnega navdih. V primeru slabega vremena bo prireditev preložena.

Stražiška tržnica s festivalom piva

Stražišče – Na Baragovem trgu v Stražišču bo danes med 17. in 19. uro potekala lokalna eko in konvencionalna tržnica. Ob tem bo še festival piva, pričakujejo pa ponudbo piv pivovarne Volk Turjaški, Crazy Duck in Oblak iz Zagorja. Špela bo poleg bogate ponudbe kruha, peciv in piškotov pripravila prato in ocvirkovko za prigrizek k pivu.

Gradnja vrtca po načrtih

Vsi trije objekti novega vrtca v Bohinjski Bistrici so že pod streho. Gradnja novega vrtca za tamkajšnjo osnovno šolo bo končana še letos.

MARJANA AHAČIČ

Bohinjska Bistrica – Občina Bohinj je jeseni začela gradnjo novega vrtca v Bohinjski Bistrici. Objekt, sestavljen iz treh stavb, že stoji za stavbo tamkajšnje osnovne šole.

Gradnja kljub neugodnim razmeram na področju gradbenišтва poteka praktično v skladu s termiškimi planom, so povedali na bohinjski občinski upravi. »Trenutno so pod

omrežje, začela pa se bodo dela, povezana z zunanjo ureditvijo.«

Novi vrtec je zasnovan v obliki treh med seboj povezanih objektov: v prvem bodo v pritličju servisni prostori, v nadstropju pa igralnice za drugo starostno obdobje, v drugem igralnice za prvo starostno obdobje, v tretjem pa večnamenski prostor z dodatnim prostorom za igro in športno dejavnost otrok. Glavni vhod

Stavbe novega vrtca v Bohinjski Bistrici že stojijo, zdaj glavina del poteka v notranjosti. / Foto: Gorazd Kavčič

Novi vrtec je zasnovan v obliki treh med seboj povezanih objektov: v prvem in drugem bodo igralnice, v tretjem pa večnamenski prostor z dodatnim prostorom za igro in športno dejavnost otrok. Glavni vhod bo umeščen v osrednji del objekta, kjer bo tudi večnamenska avla.

streho že vsi trije objekti, zunanje stavbno pohištvo je večinoma vgrajeno, dela se nadaljujejo v notranjosti objektov z razvodi strojnih in elektro instalacij ter podi. Prav tako se dela nadaljujejo na okolici vrtca, kjer se izvajajo izkopi za kanalizacijski in vodovodno

bo umeščen v osrednji del objekta, kjer bo tudi večnamenska avla.

Objekt bo imel notranji in zunanji »gank«, ki bo povezoval vse dela vrtca, pred njim bo trg, ob stavbi pa tudi trata, igrišče, pokrita učilnica na prostem in parnikirišče. Enajstoddelčni vrtec

bo imel lastno kuhinjo in vse spremljajoče prostore, vanj pa bodo preselili tudi zobozdravstveno ambulanco, ki zdaj deluje v prostorih osnovne šole.

V Bohinju je bilo v preteklem šolskem letu deset vrtčevskih oddelkov. Skupaj je bilo vanje vključenih skoraj dvesto otrok. Enote za zdaj še delujejo na treh lokacijah, ob tem pa so obstoječi prostori oddelkov tudi manjši od predpisanih normativov.

Vrednost celotnega projekta je okoli 6,8 milijona evrov, pri čemer je občina uspešno pridobila slabega 1,2 milijona evrov na razpisu ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, na dodatnih sedemsto tisoč evrov pa računa na razpisu Eko sklada za dodeljevanje nepovratnih spodbud za gradnjo skoraj ničenergijskih stavb splošnega družbenega pomena. Preostanek bo zagotovila občina sama, delno z zadolževanjem.

komunalna
radovljica

Komunalna Radovljica, d. o. o., objavlja prosto delovno mesto

VZDRŽEVALEC (m/ž).

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- IV. stopnja strokovne izobrazbe ustrezne tehnične smeri,
- najmanj 6 mesecev delovnih izkušenj,
- vozniško dovoljenje B-kategorije,
- zaželen je opravljen izpit za delo s težko gradbeno mehanizacijo in izpit za viličarja,
- vrline komuniciranja s strankami,
- fizične sposobnosti.

Delovno razmerje bo sklenjeno za **določen čas enega leta**.

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, naj pisne prijave s kopijami zahtevanih dokazil o izpolnjevanju pogojev pošljejo do **22. 8. 2022** na naslov: Komunalna Radovljica, d. o. o., Ljubljanska cesta 27, 4240 Radovljica, z oznako »Prijava na razpis: vzdrževalec«.

Komunalna Radovljica, d. o. o., Ljubljanska cesta 27, 4240 Radovljica
tel.: 04 537 01 11, e-naslov: info@komunalna-radovljica.si, www.komunalna-radovljica.si

Mislimo zeleno!

Od torka plačilo parkirnine

V dolini Ravenske Kočne 16. avgusta uvajajo plačevanje parkirnine. Cena dnevnega parkiranja bo znašala deset evrov. Ob koncih tedna bo dolina dostopna tudi z javnim prevozom.

ALENKA BRUN

Jezerko – Občina Jezersko je z namenom umirjanja prometa v dolini Ravenske Kočne pri lovskega domu Pod Turni postavila zapornico, mimo katere se bo možno peljati ob plačilu parkirnine oziroma z dovolilnico, do katere so upravičeni občani občine Jezersko. Upravičencem bodo dovolilnico na občini izdali brezplačno na podlagi pisne vloge, ki je objavljena na spletni strani www.jezersko.si v zavilku Stik z občino in nato Vloge in obrazci. Obstajajo pa tudi izjeme, ki jih določa Odlok o ureditvi mirujočega prometa v občini Jezersko in ga ob oddaji vloge lahko tudi preberete, saj vsebuje nekatera dodatna pojasnila, na primer, da se posameznemu upravičencu lahko izda ena

dovolilnica, vezana na eno vozilo.

Cena dnevnega parkiranja znaša deset evrov. V dolini Ravenske Kočne bo hkrati lahko največ sto motornih vozil. Brezplačno parkiranje pa bo še možno na parkirišču Pod Turni – seveda do zapolnitve parkirnih mest.

Ob sobotah in nedeljah bo v dolino Ravenske Kočne organiziran javni prevoz. Cena vozovnice bo dva evra, otroci do dopolnjene starosti štirih let in v spremstvu odrasle osebe pa bodo imeli pravico do brezplačnega prevoza. Vozovnico boste lahko kupili pri vozniku.

Prevoz se bo izvajal v obeh smeri med postajami Planšarsko jezero, parkirišče Pod Turni in parkirišče Ravenska Kočna, in sicer med 7. in 12. uro ter med 14. in 17. uro.

Vrača se Ovčarski bal

Jezerko – V nedeljo, 14. avgusta, bodo ob Planšarskem jezeru na Jezerskem ponovno pripravili Ovčarski bal. Tokratni bo 62. po vrsti, začne pa se ob 11. uri. Gre za najstarejšo slovensko etnografsko prireditev, ki vedno v svojo družbo privabi številne obiskovalce. Tradicionalno naj bi Ovčarski bal sicer potekal vsako leto drugo nedeljo v avgustu, vendar jo je v preteklosti organizatorjem malce zagodel covid-19 in je prireditev odpadla. V nedeljo pa bodo obiskovalci ponovno lahko spremljali stare običaje življenja na planini, prigon ovc v dolino, dela, povezana s predelavo ovčje volne. Uživali bodo lahko v folklornem plesu, si privoščili kakšno domačo jed, v popoldanskem delu pa na oder za glasbeno razvajanje prihajajo Veseli Begunčjani.

Položili zadnjo cev

Občina Šenčur bo po dobrih 25 letih sklenila gradnjo komunalne infrastrukture in tako zagotovila stoo odstotno opremljenost z javno fekalno kanalizacijo v vseh dvanajstih naseljih. V torek so na Prebačevem položili zadnjo cev javnega kanalizacijskega sistema.

MAŠA LIKOSAR

Prebačevo – Urejanje komunalne infrastrukture v občini Šenčur je vse od njene ustanovitve dalje potekalo neprekinjeno. Že prvi župan Franc Kern je pristopil h gradnji, drugi, Miro Kozelj, je delo nadaljeval, v mandatu Cirila Kozjeka bo opremljanje sklenjeno. Leta 2020 so začeli komunalno opremljati še zadnji dve naselji, in sicer Voklo in Prebačevo. Šenčurski župan Ciril Kozjek je ob tem poudaril, da bo gradbena investicija v

Občina Šenčur bo zagotovila stoo odstotno opremljenost z javno fekalno kanalizacijo v vseh dvanajstih naseljih.

južnem delu občine v skupni vrednosti 5,6 milijona evrov sklenjena še pred predvidenim izvedbenim rokom, tj. 30. avgustom. »Ob začetku novega šolskega leta bomo tako zagotovili prevoznost vseh cest,« je dodal župan in se zahvalil vsem občanom za potrpežljivost in izvajalcem, ki so kljub vročini gradili neprekinjeno.

Kot je pojasnil Aleš Puhar, vodja oddelka za okolje in prostor na Občini Šenčur, položitev zadnje cevi pomeni, da so z javno fekalno kanalizacijo stoo odstotno opremljena obstoječa naselja in

Na Prebačevem so položili zadnjo cev javnega kanalizacijskega sistema v občini Šenčur.

/ Foto: Tina Dokl

objekti. »A javni kanalizacijski sistem se bo še naprej dograjeval in gradil, saj se naselja v naši občini nenehno širijo in razvijajo,« je dodal.

Gradnja javnega kanalizacijskega sistema se je začela leta 1997 na Gasilski cesti v Šenčurju. V obdobju prvega župana so zgradili tudi povezovalni kanal iz Šenčurja proti Kranju, ki je omočil priključitev na čistilno napravo v Kranju. V mandatu Kozelja se je kanalizacija dograjevala v Šenčurju, Srednji vasi in severnem delu šenčurske občine. »V tem času je potekal projekt Gorki, ki je bil

pomemben tudi zaradi novogradnje in nadgradnje čistilne naprave v Kranju, kamor se odvaja in čisti komunalna odpadna voda celotnega severnega dela naše občine,« je dejal Puhar. V zadnjih dveh letih so poleg opremljanja južnega dela občine zgradili tudi komunalno čistilno napravo v Trbojah, na katero so priključeni vsi objekti iz južnega dela občine. »Z zadnjo cevjo smo skupno položili dobrih 66 kilometrov kanalizacijskega omrežja, poleg tega imamo še eno čistilno napravo in nekaj črpališč,« je povedal Puhar in poudaril, da v vseh

25 letih niso zabeležili nesreče in težje poškodbe pri delih. »Kar pomeni, da so izvajalci delali v skladu s predpisi in skrbeli za varnost svojih delavcev.«

Ob položitvi zadnje cevi na Prebačevem so bili prisotni glavni deležniki ob začetku in koncu gradnje, med njimi tudi prvi župan Franc Kern, Janez Frantar, ki je tedaj s strani Občine Šenčur vodil gradnjo, direktor Gorenjske gradbene družbe Stanislav Remic, prvi mož Garnola Jurij Krč, direktor Komunale Kranj Matjaž Berčon in predstavniki projektantov ter izvajalcev.

V šoli bodo do obnove zelo na tesnem

Osnovna šola Roje, ki je namenjena učencem s posebnimi potrebami iz občin Domžale, Mengeš, Trzin, Moravče in Lukovica, se sooča z veliko prostorsko stisko. Občine soustanoviteljice se bodo prizidave in obnove lotile v prihodnjem letu.

JASNA PALADIN

Rodica – Občine soustanoviteljice so sicer že pristopile k aktivnostim za širitev šole, a gradnja se bo lahko začela šele prihodnje leto.

»Osnovna šola Roje je bila ustanovljena v času stare, razširjene občine Domžale kot odziv na potrebo po izobraževanju in vzgoji otrok s posebnimi potrebami na območju današnjih občin soustanoviteljic, občin Domžale, Lukovica, Mengeš, Moravče in Trzin. Potrebe po prenovi prostorov je šola vrsto let reševala z donacijami in zbiranjem prispevkov. V zadnjih letih pa so predstavniki šole intenzivno opozarjali, da so

prostori neprimerni in da ni več možnosti za preureditev obstoječih prostorov. Učenci namreč že sedaj nimajo garderobnih prostorov, jedilnice, likovne učilnice in računalnice, senzorne sobe in prostorov za individualno delo ter umiritev. Fizioterapevtsko delo pa se opravlja v podstrešni sobi. Prostorska stiska bi se lahko začasno, do zaključka gradnje, rešila z najemom mobilnih učilnic,« se je na medije te dni obrnila občinska svetnica in nekdanja podžupanja mag. Renata Kosec, ravnateljica šole mag. Andreja Škrlić pa dodaja, da je ustanovni organ njen predlog za najem mobilnih učilnic zavrnil.

Zaradi prostorske stiske pa bo verjetno šola primorana zavračati otroke že v novem šolskem letu 2022/23.

Po pojasnila smo se obrnili na Občino Domžale, ki je večinska soustanoviteljica šole. Kot so nam pojasnili, je bila za širitev OŠ Roje konec leta 2021 podpisana pogodba za izdelavo projektne dokumentacije, prav tako tudi pismo o nameri o prizidavi in rekonstrukciji OŠ Roje, ki so ga podpisale vse občine soustanoviteljice. Še letos je predvidena pridobitev gradbenega dovoljenja in izdelava projekta za izvedbo del, temu pa sledi javno naročilo za izbor izvajalca, a dela se

bodo lahko začela šele v prihodnjem letu. Skupna ocenjena vrednost investicije znaša skoraj milijon evrov, denar pa bodo v svojih proračunih morale zagotoviti vse občine soustanoviteljice. »Glede postavitve oz. najema mobilnih učilnic pa je treba povedati, da je za to prav tako treba pripraviti projektno dokumentacijo in pridobiti gradbeno dovoljenje, izvesti vse postopke javnih naročil, pripraviti temeljno ploščo, izvesti potrebne povezave (elektrika, voda, odtoki), iz česar sledi, da tega ni mogoče izvesti v roku enega meseca. Finaniranje reševanja prostorske stiske se lahko izvaja le

Osnovna šola Roje bo v prihodnjem šolskem letu pokala po sivih, boljši časi pa se jim obetajo prihodnje leto, ko se bosta začeli približno milijon evrov vredni prizidava in rekonstrukcija. / Foto: Jasna Paladin

skupaj z ostalimi soustanoviteljicami,« nam je pojasnil domžalski župan Toni Dragar, glede bojazni, da šola ne bo več mogla sprejeti novih učencev, pa: »Trenutno je v šolo vključenih 140 učencev, dobra četrtina od tega jih prihaja izven občin soustanoviteljic. V primeru, da bi bili v OŠ Roje

vključeni le učenci, ki bivajo na območju soustanoviteljic (torej tudi otroci v rejništvu), bi to predstavljalo 104 vključene učence, kar ne bi presevalo kapacitet šole (120 učencev).« Poudaril je še, da občine soustanoviteljice ne morejo reševati problema kapacitet, ki bi jih morala zagotoviti država.

Alarma glede kadrov še ni

Čeprav so v Centru slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka povsem zasedeni, pa težave glede kadrov še obvladujejo ter hkrati že skrbijo za iskanje novih zaposlenih, ki jih bodo kmalu potrebovali v Hiši generacij v Gorenji vasi.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – »Naš center je trenutno popolnoma zaseden, saj imamo kapaciteto 220 stanovalcev. Ker trenutno ni več con, ki smo jih morali imeti v času covid-19, smo vse prostore hitro zapolnili. Tako trenutno ne sprejemamo novih stanovalcev, čakalne dobe pa skušamo prilagajati potrebam uporabnikov. Za dementne bolnike je treba čakati leto in pol do dve leti, za druge pa je čakalna doba odvisna od tega, na kateri oddelek sodijo,« pravi direktorica Centra slepih, slabovidnih in starejših (CSS) Škofja Loka Silva Košnjek, ki opozarja, da je ob obiskih treba biti previden. »Žal se spet pojavlja več obolenj in zato svetujem, da obiskovalci, ki prihajajo v naš dom na obiske, pridejo le v primeru, če so res zdravi. Prav tako želimo, da ne prihajajo hkrati v večjem številu. Vsi se namreč trudimo, da se virus ne bi širil. Trenutno imamo le posamezne okužbe tako med stanovalci kot zaposlenimi. Vendar ne v hujši obliki. Želimo si, da bi tako ostalo,« pravi Košnjekova.

V okviru CSS Škofja Loka trenutno nastaja tudi nova enota, tako imenovana Hiša generacij v Gorenji vasi, ki se sofinancira z nepovratnimi sredstvi Republike Slovenije in Evropske unije iz sredstev Evropskega sklada

V Centru slepih, slabovidnih in starejših v Škofji Loki imajo zadosti zaposlenih, pred kratkim pa so stanovalcem pripravili tudi poletni piknik. / Foto: Gorazd Kavčič

za regionalni razvoj. V pritličju bo dnevni center za šest uporabnikov, v prvem nadstropju bo osem postelj in jedilnica, prav tako bo osem postelj v drugem nadstropju. Vse sobe bodo dvoposteljne.

»Gradnja se končuje in že smo v postopkih za pridobivanje uporabnega dovoljenja. Podpisane so že pogodbe za opremo in preostali material, ki ga bomo potrebovali. Tako naj bi bila Hiša generacij zaključena do novega leta, nato pa v začetku leta, januarja ali februarja, pričakujemo prve sprejeme. Vlog za zdaj še ne sprejemamo, čeprav nekateri že sprašujejo zanje. Računamo,

da bi jih pripravili do jeseni, bodo pa podobne kot za sprejem v naš center v Škofji Loki. Naj ob tem dodam, da bo Hiša generacij namenjena kratkotrajnim namestitvam, kar pomeni bivanju do tri mesece. Nato se bodo stanovalci vračali v domače okolje in – če bo treba – spet prišli nazaj. Prav tako bo poskrbljeno za dnevno varstvo, saj bomo imeli dnevni center,« pravi Silva Košnjek, ki je vesela, da je zanimanje prostovoljcev za pomoč v Hiši generacij že sedaj precejšnje.

»Sedaj vidimo, da ob gradnji Hiše generacij narašča tudi zanimanje za življenje v njej. In to nas zelo veseli,« dodaja Košnjekova,

ki jo vseeno skrbi, kako bodo prebrodili stisko pri zaposlovanju novih kadrov. »Res je, da se povsod, tudi v našem domu, srečujemo s kadrovskimi težavami, moram pa povedati, da grozljivega alarma v našem centru za zdaj še nimamo. Se pa seveda že sedaj trudimo pridobivati zaposlene za vnaprej, saj je zlasti pomanjkanje pri zdravstveno-negovalnem kadru, pa tudi strežnice in kuharice je težko dobiti. Ves čas imamo objavljene razpise in tudi ob tej priložnosti srčno vabim vse, ki jih zanima delo s starejšimi, da se nam pridružijo,« še dodaja direktorica Silva Košnjek.

Izkopavanja gredo h koncu

ALEŠ SENOŽETNIK

Mengeš – V Mengšu se zaključujejo arheološka izkopavanja na območju nekdanje šolske telovadnice, kjer bodo v prihodnje zgradili dodatne prostore za tamkajšnjo osnovno šolo.

V zadnji fazi izkopavanj, v kateri so arheologi pod vodstvom Draška Josipoviča preučevali kulturno plast prehoda iz mlajše bronzaste v starejšo železno dobo, so našli na predmete, ki kažejo na to, da je bila na tem mestu stanovaljska naselbina. Na severnem delu območja izkopavanj so namreč našli ostanke dveh lesenih objektov, v enem izmed njih pa tudi ostanke suhega sadja, najverjetneje hrušk, semen in lupine lešnikov.

»Predvidevamo, da sta bila objekta ogradi za prašiče. Hrana, ki smo jo našli v objektu, je bila namenjena prašičem. V okolici smo našli tudi več prašičjih kosti, nekaj je bilo tudi čekalnih divjih prašičev, ki pa so jih ulovili,« je za spletno stran Občine Mengeš povedal Josipovič. Najdbe bodo poslali na nadaljnjo analizo, po Josipovičevi oceni pa sta leseni stavbi stari med 2800 in 2900 let.

V času arheoloških del, ki na tem mestu potekajo že od lanske jeseni, so arheologi našli tudi več drugih zanimivih najdb, o katerih smo v Gorenjskem glasu že večkrat poročali. Najdene predmete bodo po opravljenih analizah predali v hrambo Medobčinskemu muzeju Kamnik.

Dela proti Dobnemu in v Mengšu

Mengeš – Občina Mengeš je prejšnji mesec skupaj z JKP Prodnik začela obnovitvena dela na vodovodnem in kanalizacijskem omrežju ceste Loka–Dobeno (del Gasilske ceste in Pot na Dobeno), in sicer od kamnitega mostu proti naselju Dobeno. Obnovljenih bo 160 metrov vodovoda s hišnimi priključki, točkovno bodo sanirali kanalizacijo ter uredili cestišče v dolžini 445 metrov. Na območju investicijskih vzdrževalnih del bo popolna zapora. Dela bodo predvidoma zaključena konec septembra. JKP Prodnik opozarja tudi, da bo občasno motena oskrba z vodo, o čemer bodo prebivalci predhodno obveščeni. Začasno je vzpostavljen tudi nov režim odvoza odpadkov. Konec julija pa so se na dela na vodni in kanalizacijski infrastrukturi začela tudi na Murnovi ulici v Mengšu. V okviru načrtovanih del bo dotrajano omrežje obnovljeno z vzdržljivejšimi, varnejšimi in okolju prijaznejšimi materiali, pojasnjujejo na mengeški občinski upravi. Hkrati bodo uredili tudi obstoječe vodovodne hišne priključke, točkovno sanirali kanalizacijo, zgradili pločnik in obnovili cestišče ter javno razsvetljava. Dela bodo predvidoma potekala do konca oktobra.

Težka krizna leta, 7. del

JANEZ KUNŠIČ

Zjutraj smo vstajali zelo zgodaj, kdaj tudi pred 3. uro. Potem smo šli k Žarku. Tam smo navadno čakajoči brž na klopi zaspali. Skupaj smo potem odšli na Pokljuko. Kako dolga in naporna je bila ta pot. Kar med hojo so se nam v spancu zapirale oči, noge so se spotikale ob kamenje na poti. Šele potem ko nas je nekje daleč ogrelo sonce, je bil končno tudi spanec premagan. V tem pa smo že bili v frati. Razkropili smo se in vsak zase iskali rdečih in črnih plodov. Če je kdo imel posebno srečo, da je našel »celino«, je bil čisto tiho in je na vso moč hitel, da bi vse obral sam, preden bi mu kdo prišel v »škodo«. Ko smo nabrali vsaj vsak po eno merico (približno 1 liter) smo imeli malico.

Vsak kos kruha, namazanega z domačo zaseko, kdaj eno ali dve palačinki, drugič suhe krlhlje ali kaj podobnega. Za vse še steklenica črne ječmenove kave. Tudi jagode in borovnice so nam dišale, pa teh je za nas bilo škoda. Ko je bilo sonce najvišje, tako okrog poldneva, smo nabiranje končali. Jaz sem kot najstarejši moral neseti košarico z nabranim. Polna je bila le redkokdaj. Kadar pa je bila lahka, je bilo vendarle žalostno ... Nihče tedaj ni niti pomislil na avto, avto itd. Peš smo tedaj šli vsak dan vsaj dve uri daleč in potem spet toliko v povratku. Razen v frati, kjer smo se bali kač, smo večidel hodili bos. Bosa noga se tudi nič ne obrabi ... Domov prišedši smo dobili skromno kosilo. Za brate je bilo voljno, pred menoj pa je bila še ena dolga

in težka pot. Nabrano sem nesel na Bled prodal. Od vrat do vrat, na cesti, v parku, na jezerskem bregu, vseh povsod sem ponujal. »Jagode, borovnice, maline!« Tudi po nemško smo se naučili, vendar razen imen nisem jaz znal ničesar. Kdaj sem imel srečo in sem kmalu prodal. Kdaj pa sem se domov vrnil šele v mraku, morda celo z neprodanim blagom. Doma sem moral oddati vse do poslednjega dinarja. Gorje, če bi se mi zareklo, da sem na Bledu kupil sladolep za pol dinarja ... Kako žalostno je bilo ob misli, da so drugi otroci (npr. Žarkovi) dobivali redno določen del zase, da so si lahko kupili hlače, čevlje ali kaj podobnega. Naslednjega dne se je vedno znova vse to ponovilo. Samo dež je pretrgal utečeni ritem. Dasi je bilo škoda dneva, smo bili

tako srečni, ko nas ni nihče tako zgodaj budil. Nekoč smo na Mrzlem studencu doživeli posebno uspešen dan. Takrat smo bili sami in smo našli frato izredno lepih rdečih jagod. Košarica je bila kar brž polna. Pa sem se domislil in jagode odnesel v Šport hotel. Vse sem prodal, in ko sem se vrnil v frato, so bratje že spet imeli merice polne. Domov sem spet nesel polno košaro. Pa kaj, ko ni bilo zato niti najmanjše nagrade, niti ne dobre besede pohvale. Ko danes obujam te spomine, si očitam, da smo bili marsikdaj v resnici nespametni ... Neuspešnih in žalostnih dni pa je bilo več. Tako npr. tedaj, ko smo v megli zašli in nas je že na Pokljuki presenetila noč. Pa kadar smo se domov vrnili skoro prazni in še bi lahko našteval ... Končno

UTRINKI IZ MOJIH DNI

sem končal šolo. Stric, dekan v Cerknem, je očetu svetoval, naj me da učim kakšnega poklica. Mehaniki in elektricarji da imajo bodočnost, je pravilno ocenil. Da je pripravljen tudi gmotno pomagati, se je ponudil. Oče sam ni vedel, kaj, pa je šel po nasvet k svojemu bogatemu svaku v Podhom. Menda je ta že tedaj imel z menoj posebne račune, zato je odsvetoval takšno življenjsko pot ... Ko danes o tem razmišljam, čutim, da je tudi to bilo v nedoumljivem božjem načrtu. Morda tudi to, da smo štirje bratje po sili razmer drug za drugim morali zapustiti rodni dom, mamin dom, in so nas »tuje duri tolkle po hrbtih«. Po končani osnovni šoli mi je prvo delo bilo na cesti. Razširjali in urejali smo pot skozi strmo stran iz Gorij na Blejsko Dobravo. Delo

je bilo težko, pa je bil še kako srečen vsak, ki je delo dobil. Delali smo izmenoma, tj. en teden na delu, 14 dni doma. Tedanji župan, Marovtov bo ter, je – menda iz svojega – oskrbel za delavce vsak dan po en hleb črnega kruha, ki smo ga dobili v gorjanski zadruzi. Delovodja Slamnik ga je potem razrezal in razdelil delavcem. Mnogim je to bila edina malica, pa smo delali po 10 ur! Med delom je bil samo kratek odmor za malico. Za žejne je eden od delavcev šel po vodo z večjo posodo, kajenja, posedanja in postopanja ni bilo. Plačila nismo dobili v denarju, pač pa le v koruzni moki. Ker je v enakih izmenah delal tudi moj oče, sva moke dobila precej. In ker smo doma imeli mleko in zabelo, nam je ta moka odvrnila veliko. (Se nadaljuje)

Vesela košarka Jaka Blažiča

Gre za projekt, s katerim želijo prek spoznavanja košarke mlade navdušiti za šport.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Medtem ko se slovenska članska reprezentanca, v kateri je tudi Jaka Blažič z Bleda, pripravlja na avgustovski kvalifikacijski tekmi za svetovno prvenstvo in septembrski EuroBasket, pa iz kranjskega Champ centra športa sporočajo, da bodo znova vpisovali v najbolj veselo košarko v mestu. Vpis v Veselo šolo Jaka Blažiča bo potekal v nedeljo, 28. avgusta, ob 14. uri v prostorih Champ centra v Kranju.

»Gre za projekt, kjer otroke ne delimo na dobre in slabe, velike in majhne. Naša želja je, da čim več

otrok skozi košarko navdušimo za šport, jih preko druženja povežemo v zdravo družbo in jim damo prave vrednote,« pravi Rok Klemenčič in pojasnjuje, da je v veseli košarki že preteklo šolsko leto sodelovalo 121 otrok, za letos pa se nadejajo, da jih bo še več in da bo še bolj zabavno.

Košarkarska šola je namenjena deklicam in dečkom od petega do šestnajstega leta starosti. Mladim je namenjena vrsta aktivnosti, s projektom pa vsako leto obnovijo tudi eno zunanje igrišče. Do sedaj so obnovili že igrišče v Čirčah in pri Osnovni šoli Jakoba Aljaža.

Mlade navdušujejo za košarko in tudi druge športe.

/ Foto: Žan Eržen

V ponedeljek na Kranjskogorsko 10ko

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranjska Gora – Turistično društvo Kranjska Gora v ponedeljek, 15. avgusta, organizira tradicionalni desetikilometrski tek iz Kranjske Gore do Rateč in nazaj s skupinskim startom ob 18. uri na trgu pred starim hotelom Razor v središču Kranjske Gore. Tudi letos bodo ob 17.30 izvedli

otroški tek, ki je zabavne narave, brez startnih kategorij in brezplačen. Proga, ki jo bodo pretekli otroci, je dolga slabih štiristo metrov. Kranjskogorska 10ka je tudi letos vključena v serijo tekov Gorenjska, moj planet, ki vas vabi, da po Gorenjski rekreativno ali tekmovalno pretečete različne trase v več starostnih kategorijah.

Vaterpolistom proti Slovakom pošle moči

Kranj – Slovenski vaterpolisti, ki se pripravljajo na evropsko prvenstvo v Splitu, ki bo potekalo od 27. avgusta do 10. septembra, so minuli konec tedna v Bratislavi igrali prijateljsko tekmo s slovaško izbrano vrsto. Še štiri minute pred koncem tekme je bil izid neodločen (9 : 9), a je varovancem selektorja Krištofa Štromajerja v končnici zmanjkalo moči in zbranosti, kar so Slovaki izkoristili, dosegli dva zaporedna gola ter postavili končni izid 14 : 12 (3 : 3, 1 : 1, 3 : 4, 7 : 4). »To je bila tekma na podobni ravni, kakršne bodo na evropskem prvenstvu. Fantje so znova dokazali, da lahko enakovredno igrajo proti ekipam s tega ranga evropskega vaterpola,« je po tekmi povedal Štromajer in dodal, da v prihodnje potrebujejo čim več takšnih preizkušenj.

Peto mesto za Emberšiča

V kolumbijskem mestu Cali je potekalo mladinsko svetovno prvenstvo v atletiki, na njem pa so nastopili tudi mladi gorenjski atleti, med katerimi se je najbolje odrezal Jan Emberšič.

ALJOŠA KAVČIČ

Kranj – Na svetovnem prvenstvu v atletiki (U20) so barve Slovenije med drugim zastopale atletinje Ana Rus, Neža Dolenc in Brina Likar (vse AK Triglav Kranj) ter atlet Jan Emberšič (AK Domžale).

Od omenjene četverice je najvišjo uvrstitev dosegel Jan Emberšič. V finalu meta kladiva je z daljavo 74,83 m zasedel končno peto mesto. Pohvaliti velja, da je v finalu metal zelo konstantno. Večina njegovih metov je bila dolgih več kot 74 metrov. Najdaljšega je sicer dosegel v predtekmovalju, ko je orodje zalučal 74,89 m daleč. Svetovno mladinsko prvenstvo je pokazalo, da ima Slovenija morda novega tekmovalca, ki bi lahko osvajal olimpijske medalje v metu kladiva. Enkrat ga je že imela – Primoža Kozmusa.

S prvenstvom je lahko zelo zadovoljna tudi Ana Rus. V teku na 400 m je namreč s časom 54:43 dosegla svoj nov osebni rekord. Tekmovalje v tej disciplini je sicer končala v polfinalu, kjer je bila sedma v svoji skupini. Nekoliko slabše se je odrezala v teku na 200

Slovenska reprezentanca mladih atletov in atletinj na svetovnem prvenstvu / Foto: arhiv AZS

m, kjer je bila v prvem krogu s časom 24:39 šesta v svoji skupini. To je bilo premalo za nadaljevanje tekmovanja.

Neža Dolenc je na prvenstvo prišla nekoliko poškodovana, tako da ni mogla pokazati svojih najboljših nastopov. V teku na 400 m z ovirami je z rezultatom 1:00,44 obtičala v prvem krogu tekmovanja. Zasedla je končno 27. mesto. Nastopila

je tudi v teku na 100 m z ovirami. V prvem krogu je s časom 14,11 zasedla šesto mesto v svoji skupini, s čimer je končala posamične nastope. Skupaj z Ano Rus, Veroniko Sadek ter Petjo Klojčnik je nastopila tudi v štafeti 4 x 400 m. Žal pa se jim s časom 3:41,08 ni uspelo prebiti v veliki finale.

Nadarjena Brina Likar je v skoku v daljino skočila 6,10

m. To je bilo malenkost premalo za uvrstitev v finale. Prvenstvo je končala na 14. mestu. Glede na to, da ima šele 16 let, na tekmovanju pa so lahko nastopala precej starejša dekleta, njena uvrstitev ni neuspeh. Likarjeva je svoj veliki talent dokazala pred nekaj tedni, ko je na evropskem prvenstvu do 18 let skočila do srebrne medalje.

Smučarji na priprave v Argentino

Naši ženska in moška reprezentanca v alpskem smučanju za tehnične discipline bosta po dveh letih znova trenirali v Argentini, kjer v štirih tednih pričakujejo trening v zimskih razmerah.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Minulo sredo se je na pot proti Argentini odpravila osmerica naših alpskih smučark in smučarjev. To so Žan Kranjec, Štefan Hadalin in Tijan Marovt ter Meta Hrovat, Ana Bucik, Andreja Slokar, Tina Robnik in Neja Dvornik.

»Pogoji na evropskih ledenikih so slabi, zato imamo srečo, da lahko gremo na južno poloblo. V Ushuaii so super dobri pogoji, zima,

mraz in veliko snega,« je pred odhodom pojasnil trener moške ekipe Klemen Bergant in dodal, da so tam na pripravah tudi nekatere druge najmočnejše smučarske ekipe, tako da se bodo naši lahko primerjali tudi s konkurenti.

»Spočil sem se, poleg tega sem naredil nekaj zelo kvalitetnih kondicijskih treningov in vmes tudi malce skočil na morje. Lahko rečem, da sem že precej izkušen tekmovalca. Zato vem,

kaj morda v zadnjih letih na treningih ni šlo najbolje in bom pozoren na to,« je pred odhodom povedal veleslalomski olimpijski podprvak, 29-letni Žan Kranjec iz Bukovice pri Vodichah, ki je po koncu minule sezone najprej prestal operacijo trebušne kile.

»Po koncu sezone sem si vzela daljši premor od smučanja. Sprva sem šla z nahrbtnikom na dopust na Šrilanko. Nato sem počasi začela fizično pripravo, kjer pa sem

tudi veliko časa namenila stvarem, ki jih rada počnem. Sedaj smo se ravno dobro vrnili s prvega snežnega treninga v Švici. Za seboj imam tako zgolj sedem smučarskih dni, kar je zame v tem obdobju sicer zelo malo,« je povedala 24-letna Kranjskogorčanka Meta Hrovat.

Po načrtih bodo naše alpske smučarke in smučarji na južni polobli ostali do 5. septembra. Reprezentanci se bo v Argentini pridružila tudi Ilka Štuhec.

Nova sezona tudi za nogometne tretjeligaše

Kranj – Ta konec tedna se nadaljuje tekmovanje v Prvi ligi Telekom. Nogometaši Kalcerja Radomlje bodo jutri gostovali pri Kopru, Domžale pa bodo v nedeljo z začetkom tekme ob 20.15 gostile Maribor. V 2. SNL bo jutri Roltek Dob ob 17.30 začel tekmo na domačem igrišču z ekipo Beltinci Klima Tratnjek, nogometaši kranjskega Triglava pa bodo v nedeljo ob 17.30 gostovali v Novem mestu pri Krki. Tekmovalje pa začenejo tudi v 3. SNL – zahod. V njej v tej sezoni nastopa kar šest moštev iz Gorenjske. Vse jutrišnje tekme se bodo začele ob 17.30, pari pa so: Dren Vrhniko – Eksist Žiri, Izola – Visoko, Tineks Šenčur – Brda, Šobec Lesce – Sava Kranj, TKK Tolmin – Arol Škofja Loka.

Odbojkarji imajo novega selektorja

Kranj – Iz Odbojarske zveze Slovenije so v začetku tedna sporočili, da Mark Lebedew ne bo več vodil moške reprezentance. Namesto njega je našo izbrano vrsto tik pred domačim svetovnim prvenstvom, ki se 26. avgusta začne v Ljubljani, prevzel 54-letni Romun Gheorghe Cretu, ki je v letošnji sezoni s poljskim prvotigašem Grupa Azoty Kedzierzyn-Kozle osvojil prestižni naslov zmagovalcev elitne evropske Lige prvakov, ob tem pa tudi dve poljski lovoriki, v državnem prvenstvu in pokalu. »Moja predanost odbojki, moja čustva in ljubezen do tega športa so velik del tega, kar lahko prenesem na igralce in kar lahko ponudim tej reprezentanci,« je ob prvem treningu z našimi odbojkarji poudaril Cretu.

Elektronsko evidentiranje

Ministrstvo za delo pripravlja spremembo zakonodaje, ki med drugim prinaša podrobnejše spremljanje službenih ur in elektronsko beleženje delovnega časa. Bo ukrep zmanjšal možnost zlorab delavcev ali pa gre za nepotrebno birokratizacijo ...

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Od konca julija je v javni razpravi predlog sprememb zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti, ki so jih pripravili na ministrstvu za delo. Spremembe zakona med drugim predvidevajo natančnejše spremljanje delovnega časa in tudi elektronsko evidentiranje delovnih ur zaposlenih. Kot pojasnjujejo na ministrstvu

Elektronsko evidentiranje naj bi zmanjšalo možnost zlorab, na drugi strani pa naj ne bi omejevalo svobodnejših in novih oblik dela.

za delo, bodo spremembe inšpektoratu za delo olajšale ugotavljanje nepravilnosti, kakršne so se denimo pred nedavnim odkrili v podjetjih Marinblu in Selea. »Spoštovanje določb o delovnem času ter zagotavljanje počitkov in odmorov je pomembno z vidika zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu ter spoštovanja temeljnih pravic delavcev do odmorov, počitka ter svobodnega koriščenja dela prostih dni,« ob tem še dodajajo na ministrstvu za delo.

Spremembe, ki so bile sicer v okviru socialnega dialoga znotraj pogajalske skupine Ekonomsko-socialnega sveta oblikovane že pred tremi leti, a so nato obležale v predalu, pozdravljajo v sindikatih. »Dejstvo je, da je število kršitev pravic delavcev na področju delovnega časa,

Če bo zakon sprejet, bo ročno evidentiranje postalo stvar preteklosti. / Foto: Tina Dokl

zagotavljanja počitkov in odmorov zelo veliko, zlasti sedaj, ko delavcev primanjkuje, in v dejavnostih, kjer so tudi plače zaposlenih delavcev nizke,« pravijo v Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije, kjer sicer dodajajo, da uvedba elektronskega beleženja delovnega časa sama po sebi ne bo v celoti odpravila kršitev, bo pa pripomogla k zmanjšanju, prav tako se bo na ta način zmanjšalo tudi število neplačanih nadur zaposlenih.

Način evidentiranja naj bo v domeni delodajalca

Na drugi strani predstavniki delodajalcev v predvidenih spremembah vidijo predvsem dodatno birokratizacijo ter stroške. V Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije so do predloga kritični tudi zato, ker »ne sledi novim oblikam

dela, hkrati pa ne prinaša nikakršnih zagotovil, da se zlorabe oz. kršitve ne bodo več dogajale.« »Bistveno je, da se evidentiranje delovnega časa vodi pravilno, pa naj gre za elektronsko ali ročno evidentiranje. Odločitev o tem, na kakšen način se bo evidencial delovni čas, pa mora biti v domeni delodajalca,« pravi predsednik OZS Blaž Cvar.

Imajo tudi pomisleke glede izvajanja zakona v praksi. Na OZS so posebej omenili primer delodajalca, ki ima denimo slikopleskarsko dejavnost in na isti dan tri zaposlene napoti na tri različne lokacije. »Kdo in na kakšen način bi v aplikacijo vpisoval čas prihoda in odhoda z dela, če se hkrati s predlogom sprememb zahteva, da se na kraju opravljanja dela hrani evidenca o izrabi delovnega časa in

dokumentacija?« se sprašujejo na zbornici.

Pojavljajo se tudi drugi dvomi, povezani z novimi oblikami dela, denimo dela na domu, ki se je še posebno v času epidemije uveljavilo v številnih poklicih. A kot odgovarja minister za delo Luka Mesec, z zakonom ne želijo doseči, da bi se morali zaposleni, ki delajo od doma, hoditi evidentirati na sedež podjetja. Kot je zapisal na Twitterju, je poanta zakona preprečevanje zlorab, »o drugačnih določitvah v sodobnejših poklicih pa se seveda lahko pogovarjamo.«

Kot je še dodal, so tudi zato dali delodajalcem en mesec časa, da skupaj najdejo rešitve, ki bodo ustrezale vsem. Če bo zakonodaja sprejeta, bo elektronsko evidentiranje po končanem prehodnem obdobju v veljavo stopilo leta 2025.

da si je v zadnjih 12 mesecih polovica populacije privoščila daljši dopust (pet dni ali več), slaba tretjina kratek oddih do štirih dni, več kot četrtnina vprašanih pa sploh ni bila na dopustu. Po podatkih Statističnega urada je četrtnina tistih, ki niso odšli na dopust, kot razlog navedla pomanjkanje prostega časa, petina finančne razloge, 16 odstotkov pa razloge, povezane s pandemijo covid-19.

Med tistimi, ki so se na dopust v zadnjem letu odpravili, jih je samo 29 odstotkov takšnih, ki so bili na počitnicah dva tedna, 37 odstotkov jih je bilo na dopustu en teden ali manj, skoraj 17 odstotkov pa tri tedne. Nekaj manj kot 18 odstotkov pa si je privoščilo štiri tedne ali več dopusta.

Za dober poletni dopust

Odgovoren zaposlovalec mora delavcem v času dopusta omogočiti odklop od službenih obveznosti, za pravi počitek pa se morajo potruditi tudi zaposleni sami.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – V času vrhunca poletne sezone, ko se tudi številni slovenski zaposleni odločajo za izrabo letnega dopusta, na Ekvilib Inštitutu, kjer sicer podeljujejo certifikat Družbeno odgovoren delodajalec, opozarjajo na odgovorno dopustovanje. »Odgovornost delodajalca je, da zagotovi zaposlenemu občutek varnosti, da se v času koriščenja letnega dopusta resnično lahko

odklopi. To pa pomeni, da bo nujne stvari opravil nekdo od sodelavcev, ki ta čas niso na dopustu. Pomembno je tudi, da zaposlenemu v času dopusta ni treba skrbeti, kaj vse se lahko zgodi, medtem ko ima letni dopust,« pravi direktor Aleš Kušlan Kranjc, ki sicer zaposlenim predlaga, da si med dopustom onemogočijo dostop do službene pošte na pametnem telefonu ali tablici, prenosni računalnik pa naj pustijo v pisarni. »Le tako je mogoče

resnično odklopiti in ne misliti na službene obveznosti,« je prepričan, ob tem pa dodaja, da mora biti odgovoren tudi zaposleni sam, da zna uživati v tem, da ne dela oz. počiva. »Da preklopi iz vloge nepogrešljivega zaposlenega v uživaškega dopustnika. Ni pa vedno lahko, kajti tudi dober počitek se ne opravi sam od sebe,« meni Kušlan Kranjc.

Majska raziskava Mediane TGI o dopustniških navadah Slovencev sicer kaže,

DOBRO JE VEDETI

Pet mesecev nakup goriva brez trošarine

CVETO ZAPLOTNIK

Ministrstvo za finance je na začetku avgusta dalo v medresorsko usklajevanje in v javno obravnavo štiri zakone z davčnega področja, med drugim tudi spremembe in dopolnitve zakona o trošarinah. Javna obravnavo bo trajala do 19. avgusta, v tem času lahko zainteresirana javnost poda na zakonske predloge pripombe in predloge.

Po zdaj veljavnem zakonu o trošarini so kmetijska gospodarstva pri gorivu, ki ga uporabljajo za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije, upravičena do vračila 70 odstotkov trošarine. Fizične osebe vlagajo zahteve za vračilo dela trošarine enkrat na leto, pravne osebe pa vsak mesec. Predlani je na primer 31.828 fizičnih oseb vložilo zahtevek za vračilo skupno 18,8 milijona evrov trošarine, 102 pravni osebi pa za 930 tisoč evrov, skupno torej nekaj več kot 19,7 milijona evrov.

Ministrstvo za finance zdaj s spremembo zakona o trošarinah predlaga, da bi pravico

do vračila dela trošarine s 1. januarjem 2023 nadomestili s pravico do nakupa davčno označenega goriva za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije s takojšnjo oprostitvijo plačila 70 odstotkov trošarine. Poleg tega bi kmetijskim gospodarstvom v času od 1. januarja do 31. maja prihodnje leto omogočili nakup goriva brez plačila trošarine, od 1. junija dalje pa bi morala pri nakupu plačati 30 odstotkov trošarine.

Ministrstvo za finance želi s spremembo zakona o trošarinah v kmetijstvu in gozdarstvu omiliti posledice visokih cen energentov, ki jih je povzročila vojna v Ukrajini. Trošarine so sicer v celoti prihodek državnega proračuna, s predlagano spremembo zakona, po kateri bi bila kmetijska gospodarstva od 1. januarja do 31. maja v celoti oproščena plačila trošarine, pa bi se izpad prihodka od trošarin povečal še za tri milijone evrov, to je približno z 20 na 23 milijonov evrov. V prihodkih državnega proračuna so lani trošarine predstavljale 1,5 milijarde evrov.

Sredstva za podjetnike

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Javna agencija Spirit Slovenija je konec prejšnjega tedna objavila razpis, namenjen zagonskim, mikro, malim in srednje velikim podjetjem za pomoč pri trajnostni in krožni transformaciji poslovanja, s poudarkom na zasledovanju strateških ciljev učinkovite rabe virov, krožnega gospodarstva, zniževanja negativnih oz.

povečevanja pozitivnih vplivov na podnebje in okolje, družbo in ekonomsko skupnost ter posledično povečanju produktivnosti in konkurenčnosti slovenskih podjetij. Cilj razpisa je podpreti vsaj dvesto podjetij, za to pa namenjajo 18 milijonov evrov. Večina, skoraj 15 milijonov evrov, je namenjena podjetjem z vsaj dvajsetimi zaposlenimi, preostanek pa manjšim podjetjem.

Iskratel na britanskem trgu

Kranj, Oxford – Kranjski Iskratel je stopil v partnerstvo z družbo Zzoomm, s hitro rastočim optičnim operaterjem v Združenem kraljestvu, ki namerava do konca leta 2025 povezati milijon uporabnikov v več kot 85 mestih. Pri pospeševanju uvajanja optike po Združenem kraljestvu si bo Zzoomm pomagal z Iskratelovo celovito dostopovno rešitvijo XGS-PON. Iskratel namreč Zzoommu dobavlja t. i. optične linijske terminale in uporabniške naprave za uporabo večgigabitnih storitev. V začetku letošnjega leta je Iskratel v Združenem kraljestvu odprl tudi lokalno predstavništvo in se tako lahko hitro odziva na želje in potrebe britanskih strank.

Delo od doma v upadu

Ljubljana – Eden od ukrepov za umirjanje epidemije covid-19 je delo od doma. Med lanskim oktobrom in letošnjim januarjem je delež zaposlenih, ki so od doma delali vse dni v tednu, naraščal, kot pa ugotavlja Statistični urad RS, od takrat dalje upada. Če je bil januarja delež zaposlenih s to obliko dela sedem odstotkov, je junija vse dni v tednu od doma delal le še en odstotek zaposlenih, kar je enako kot v oktobru lanskega leta, ko je statistični urad začel spremljati ta podatek.

Zagorelo zaradi okvare zavor

MAŠA LIKOSAR

Radovljica – Na območju Radovljice je v sredo okoli 14. ure po podatkih Uprave RS za zaščito in reševanje zagorela brežina ob železniški progi na relaciji Globoko-Radovljica. Kot so sporočili s Policijske uprave Kranj, je zagorelo na treh mestih v naravi. Požar je gasilo

107 gasilcev iz 13 gasilskih enot ter helikopter Slovenske vojske iz zraka. »Poškodovan ni nihče. Objektov na tem območju ni,« so dodali na PU Kranj, kjer so še pojasnili, da je v vseh treh primerih zagorelo zaradi okvare zavor na tovornem vlakcu. »Tuja krivda je izključena. Do ogrožanja ni prišlo,« so še navedli.

Požare so gasilci še isti dan pogasili. / Foto: Gorazd Kavčič

Policisti zasegli štiri vozila

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Gorenjski policisti so v torek zasegli štiri vozila, ker vozniki niso imeli veljavnih vozniških dovoljenj. Na Jesenicah je bil oseben avtomobil zasežen osebnega avtomobila s ponarejeno registrsko tablico. Voznik je odklonil tudi strokovni pregled zaradi suma vožnje pod vplivom

prepovedanih drog. V istem vozilu so policisti obravnavali še potnika z manjšo količino prepovedane droge. Drogo so zasegli. Proti obema policisti vodijo postopke. Še en oseben avtomobil so policisti zasegli v Kranju, pri čemer je bil voznik tudi pod vplivom alkohola. V Kranju so policisti zasegli tudi motorno kolo, v Cerkljah na Gorenjskem pa štirikolesnik.

Večino prekrškov storili kolesarji sami

Od 29. julija do 4. avgusta je potekala preventivna akcija za večjo varnost kolesarjev, med katero so policisti preverjali, ali kolesarji spoštujejo prometna pravila in kako se do kolesarjev obnašajo drugi vozniki.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – V času akcije, ki jo je koordinirala Agencija za varnost prometa, so policisti ugotovili 771 kršitev cestno-prometnih predpisov – od tega so 680 kršitev, s katerimi je bila ogrožena varnost kolesarjev, zakrivali kolesarji sami, 91 kršitev pa voznikovih motornih vozil. Z alko-testom so policisti preverili 572 kolesarjev in ugotovili, da jih je 28 vozilo pod vplivom alkohola. Od vseh ugotovljenih kršitev so v 491 primerih izrekli opozorilo.

Najpogostejši vzroki za prometne nesreče, v katerih so udeleženi kolesarji, so

neprilagojena hitrost, neupoštevanje pravil o prednosti in nepravilna stran oziroma smer vožnje. Policija ob tem tako kolesarje kot voznike motornih vozil poziva, naj prilagodijo hitrost vožnje in upoštevajo pravila glede smeri vožnje, kolesarjem pa še svetuje, naj vselej uporabljajo kolesarske poti, saj so veliko varnejše. »Če ni kolesarske steze ali pasu, naj vozijo čim bližje desnemu robu vozišča v smeri vožnje. Pozorni naj bodo na prometno signalizacijo. Opazujejo naj promet in predvidevajo ravnanje drugih udeležencev. Pred spremembo smeri vožnje naj večkrat pogledajo, kaj se dogaja za njimi,

ter pravočasno in odločno nakažejo svoj namen. Poskrbijo naj, da bo njihovo kolo redno vzdrževano in tehnično brezhibno. Odsvetujemo pa vožnjo pod vplivom alkohola,« so poudarili na policiji.

Posebna opozorila za varnost kolesarjev gredo tudi voznikom motornih vozil, ki so letošnje tri smrtno prometne nesreče kolesarjev povzročili zaradi neprilagojene hitrosti, izsiljevanja prednosti in nepravilnega prehitevanja kolesarjev. Voznike motornih vozil posebej opozarjajo na prometno pravilo, ki predpisuje najmanjšo bočno razdaljo pri prehitevanju kolesarjev, ki

znaša 1,5 metra, kar naj dosledno upoštevajo.

Neprilagojena hitrost

Do 23. julija letos je bilo po začasnih podatkih 744 prometnih nesreč kolesarjev, v katerih je bilo 123 hudo telesno poškodovanih in 527 lažje telesno poškodovanih. Umrlo je deset kolesarjev, enako kot v celem letu 2021. Kar sedem od deset umrlih kolesarjev je smrtno prometno nesrečo povzročilo samih, največ zaradi neprilagojene hitrosti. Kar polovica od smrtnih žrtev v času nastanka prometne nesreče ni uporabljala zaščitne čelade. Tudi od vseh hudo poškodovanih

Delež kolesarjev se v zadnjih letih vztrajno povečuje. / Foto: Gorazd Kavčič

kolesarjev dobra polovica ni nosila zaščitne čelade. Čeprav je njena uporaba obvezna le do 18. leta starosti, Agencija za varnost prometa in policija svetujeta uporabo čelade vsem kolesarjem.

Letos so kolesarji povzročili sedemdeset prometnih nesreč pod vplivom alkohola, en kolesar je kot povzročitelj zato tudi umrl. Zaradi drugih povzročiteljev pod vplivom

alkohola pa sta letos umrla dva kolesarja. Med vožnjo s kolesom je prepovedano uporabljati mobilni telefon, do konca julija pa je policija ugotovila že 491 kršitev prepovedi naprav ali opreme, ki motijo pozornost. Agencija za varnost prometa in policija opozarjata še na neuporabo luči in nepravilno stran oziroma smer vožnje, ki sta med pogostejšimi prekrški kolesarjev.

AMZS priporoča uporabnikom, naj bodo pri nakupu avtodoma pozorni na izvedbo potniške klopi in aktivno varnostno opremo baznega vozila.

Najšibkejši člen avtodoma

Preskusni trk med avtodomom in osebnim avtomobilom, ki ga je Avto-moto zveza Slovenije (AMZS) v sodelovanju s partnerskimi evropskimi avtomobilskimi klubi izvedla pred dvema letoma, je pokazal, da je v avtodomu najšibkejši člen varnosti pri čelnem trku sedežna klop za prevoz potnikov.

MAŠA LIKOSAR

Ljubljana – Avtodomi spadajo med najbolj priljubljena počitniška vozila v Evropi, kar med drugim dokazujejo tudi podatki iz novomeške Adrie Mobil, kjer so v letu 2021 izdelali kar 19.807 različnih počitniških enot, kot so avtodomi, bivalni kombiji, počitniške prikolice in mobilne hišice. Tako kot pri drugih prevoznih sredstvih pa je tudi pri avtodomih pomemben vidik njihove uporabe varnost.

AMZS je v sodelovanju s partnerskimi evropskimi avtomobilskimi klubi s preskusnim trkom izpred dveh let razkrila vse pomanjkljivosti iskanja kompromisov med bivalnim udobjem in varnim potovanjem. Voznik in sovoznik v avtodomu med vožnjo sedita na običajnih varnostno ustrezno zasnovanih avtomobilskih sedežih v kabini baznega vozila. Poleg varnostnih pasov z omejevalnikom zatezne sile ju ob trku ščitijo še čelni in bočni varnostni mehovi. Precej manj zaščiteni so potniki, ki potujejo na sedežih v bivalnem delu nadgradnje. Tovrstne klopi so največkrat namenjene predvsem bivalnemu udobju, zato so obložene s premičnimi penastimi blazinami in zgrajene iz lesenih okvirjev, ki omogočajo tudi postavitev sedežne klopi v ležišča. »Izdela valci v večino avtodomov za prevoz potnikov v bivalnem

Pri potovanju z avtodomom morajo potniki med vožnjo vedno sedeti na ustreznih sedežih in biti pripeti z varnostnimi pasovi. / Foto: arhiv AMZS

delu vgradijo prilagodljive klopi z jeklenim sidriščnim okvirjem varnostnega pasu in leseno strukturo sedežnega ogrodja. A leseni okvir podnožja klopi na naših varnostnih testih ni zdržal sil naleta, zato se je ob trku sedela celotna zadnja klop in varnostni pasovi niso mogli pravilno zadržati preskusnih lutk,« je pojasnil Jure Gregorič, novinar AMZS Motorevije.

Ker so strokovnjaki v sodelujočih avtomobilskih klubih mnenja, da je avtodom še vedno najprej vozilo in šele potem hiša na kolesih, ocenjujejo, da je pri izbiri avtodoma oziroma pri njegovi samogradnji

ustrezno varna sedežna klop za prevoz potnikov veliko pomembnejša od njene zmožnosti spreminjanja v dodatno ležišče. V iskanju najvarnejšega prevoza potnikov v avtodomu so na drsne sani postavili avtomobilsko zasnovano sedežno klop iz Volkswagrovega velikega bivalnega kombija Grand California. Preskusni trk je znova pokazal razliko med leseno klopjo in trenutno eno najvarnejših klopi, ki je vgrajena v Volkswagrov avtodom. Gregorič je ob tem poudaril, da je razlika med kovinskim in lesenim okvirjem podnožja klopi tako drastična, da lahko pomeni celo ločnico med življenjem in

smrtjo. Test so opravili tako, da so na levi sedež klopi v varnostni otroški sedež namestili lutko otroka, na desni sedež pa preskusno lutko odraslega potnika. »Bistveno bolj varno sta trk prestali obe lutki na Volkswagrove tovarniški klopi. Sedežna klop Grand California je brezhbno vzdržala obremenitve in potnikom s stabilnostjo ter ublažitvijo sil zagotovila ustrezno visoko raven temeljne varnosti,« je povedal Gregorič.

AMZS priporoča uporabnikom, naj bodo pri nakupu avtodoma pozorni na izvedbo potniške klopi in aktivno varnostno opremo baznega vozila.

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLLED

V teh letih se je nabralo veliko zgodb

Bil je 29. maj 1992. Za Jezersko to ni bil navaden dan. V takratnem hotelu Planinka je namreč potekal ustanovni občni zbor Postaje Gorske reševalne službe (GRS) Jezersko, ki od konca leta 2005 deluje kot Društvo GRS Jezersko. Letos jezerski gorski reševalci praznujejo tridesetletnico delovanja.

ALENKA BRUN

Društvo GRS Jezersko je ob praznovanju 30-letnice delovanja kot uvod v jezensko slovesnost ob jubileju povabilo v Dvorano Korotan na ogled dokumentarnega filma o domačih gorskih reševalcih, pod katerega se

podpisuje domačin Milan Šenk, ter na odprtje razstave, ki gledalca predvsem kronološko in s pomočjo fotografij popelje skozi tri desetletja delovanja jezerskih gorskih reševalcev.

Tako film kot razstava sta posvečena preminulim – Luki Karničarju in Radu

Markiču, pa tudi Andreju Karničarju, Danetu Jagodincu, Jožetu Žvoklju, Darji Eržen in Davu Karničarju. Sedanji predsednik Društva GRS Jezersko Primož Šenk na žalost na premieri filma ni bil prisoten, kot tudi nekateri drugi gorski reševalci ne, saj – ironija – so dobro uro pred začetkom dogodka prejeli klic, da se je zunaj Slovenske poti na Kranjsko kočo na Ledinah zaplezal pohodnik. Tokrat se je vse končalo srečno, se je pa v tridesetih letih zgodilo marsikaj, nabralo se je kar nekaj »štorijskih«, poleg veselih tudi žalostnih, je povedal župan Jezerskega Andrej Karničar, ki je tako namesto predsednika povedal nekaj uvodnih stavkov, potem pa besedo predal ustvarjalcu filma.

Milan Šenk, avtor, režiser in snemalec, je na kratko predstavil polurni dokumentarec, ki je ta večer doživel premiero. Nastajal je dobrega pol leta, gledalcu pa predstavi delo in trening jezerskih gorskih reševalcev. Film pokaže tudi nekaj realnih nesreč, športna tekmovalnja, začne pa se s posnetki iz ustanovnega občnega zbora Postaje GRS Jezersko 29. maja 1992, ki ga je gostil hotel Planinka. Na njem je bilo poleg 17 ustanovnih članov tudi mnogo uglednih gostov in reševalnih kolegov iz Slovenije in sosednje Železne Kaple. Za načelnika je bil izvoljen Luka Karničar, za namestnika pa Rado Markič.

Prizor iz filma / Foto: Alenka Brun

»Mislim, da smo eni redkih, če ne edini, ki smo posneli ustanovni občni zbor. Imeli smo srečo, da smo takrat že imeli kamero,« je bil ponosen Šenk in dodal, da gre pravzaprav za posodobljen,

digitaliziran posnetek, ki je bil posnet še v tehniki DHS. Opozoril je tudi na tri prizore v filmu: spektakularni padec, vrtoglavo smučanje po Sinjem slapu in »abzajlanje« s helikopterja, česar

danes po njegovih besedah pri gorskih reševalcih ne bomo več videli.

Šenk je želel, da bi film imel rdečo nit, in na koncu so se odločili, da ga posvetijo Luki Karničarju in Radu Markiču ter drugim prijateljem, ki so izgubili življenje. Odgovor na vprašanje, zakaj na prvem mestu Karničarju in Markiču, ponudi tudi razstava ob tridesetletnici: 10. junij 1997 bo namreč za vedno ostal najtemnejši dan v zgodovini slovenskih in jezerskih gorskih reševalcev. Na Okrešlju se je na vaji gorskih reševalcev letalcev smrtno ponesrečilo kar pet slovenskih reševalcev, med njimi tudi dva Jezerjana – to sta bila načelnik Luka Karničar in njegov namestnik Rado Markič.

Milan Šenk / Foto: Alenka Brun

V tridesetih letih se je nabralo kar nekaj fotografskega materiala. / Foto: Alenka Brun

Razstava se začne s panojem, ki nosi naslov V spomin. / Foto: Alenka Brun

Kultura

Fotografski razstavi Bojana Mijatovića in Dušana Letnarja v sklopu Kamfesta **Stran 14**

Obletnica

Trideset let od prve slovenske medalje na olimpijskih igrah v Barceloni **Stran 15**

Zanimivosti

Odprtje spominske sobe skladatelja Uroša Kreka v Radovljiški graščini **Stran 16**

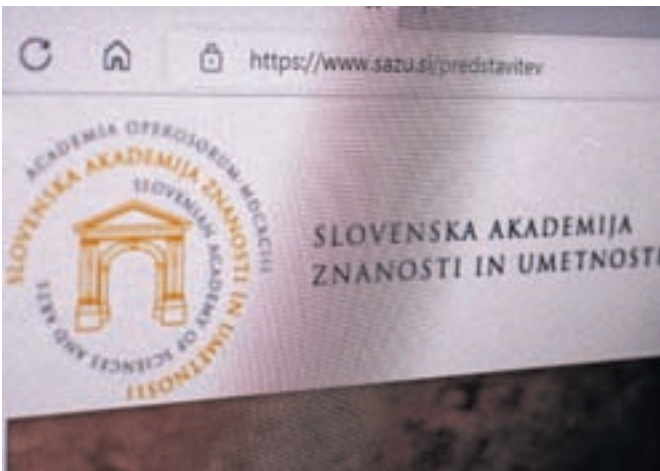
Od petka do petka

Od začetka leta 2012 se je število mladih (15–29 let) pri nas zmanjšalo za 15 odstotkov. / Foto: Gorazd Kavčič

Predsednik Pahor je v Ankari sodeloval tudi na poslovni konferenci z udeležbo slovenskih in turških podjetij. / Daniel Novakovič/STA

S SAZU so sporočili, da bodo v celoti upoštevali priporočila za izboljšanje poslovanja. / Foto: Gorazd Kavčič

Mladih vedno manj, starejših pa vse več

JASNA PALADIN

Ob mednarodnem dnevu mladih

Letošnja tema mednarodnega dneva mladih, ki smo ga zabeležili ta teden, je medgeneracijska solidarnost ter ozaveščanje o medgeneracijskih razlikah in preprekah. Statistični urad RS (Surs) je ob tem dnevu razkril nekatere vidike razkoraka med mladimi in starejšimi prebivalci ter jih predstavil s statističnimi podatki. V začetku leta je bilo v Sloveniji 308 tisoč prebivalcev, starih 15–29 let, in 445 tisoč prebivalcev, starih najmanj 65 let. Od začetka leta 2012 se je število prvih zmanjšalo za 15 odstotkov, število drugih pa povečalo za 29 odstotkov, s čimer je starejša generacija izrazito preseгла mlajšo.

Polovica mladih (15–29 let) ima srednješolsko izobrazbo, 31 odstotkov osnovnošolsko in 19 odstotkov višje- ali visokošolsko. Pri starejših od 65 let jih ima prav tako največ srednješolsko izobrazbo (48 odstotkov), osnovnošolsko jih ima 38 odstotkov, višje- ali visokošolsko pa 14 odstotkov. Večji je razkorak na področju digitalnih veščin in znanj. Zelo dobro razvite ali osnovne digitalne veščine je imelo več kot 60 odstotkov starih od 16

do 24 let, med stariimi od 65 do 74 let pa je bilo takih nekaj manj kot petina. V letu 2021 so vsi mladi uporabljali internet, 98 odstotkov vsak dan ali skoraj vsak dan, med starejšimi pa 69 odstotkov oseb, od tega 48 odstotkov vsakodnevno ali skoraj vsak dan. Med mladimi uporabniki mobilnih telefonov jih je 96 odstotkov uporabljalo pametni telefon. V letu 2021 so se mladi v Sloveniji od svojih staršev odselili povprečno pri starosti 29,6 leta; moški pri 30,9 leta, ženske pri 28,1 leta, kar nas uvršča v zgornjo tretjino držav članic po povprečni starosti ob odselitvi.

Pahor na državnem obisku v Turčiji

Predsednik republike Borut Pahor se je v torek in sredo mudil na državnem obisku v Turčiji in se v Ankari sestal s turškim zunanjim ministrom Mevlütom Cavusogljem, s katerim sta govorila predvsem o vojni v Ukrajini in njenih posledicah za Zahodni Balkan, in s turškim predsednikom Recepom Tayyipom Erdoganom. Na njegovo posebno povabilo je nagovoril tudi turške diplomate. Slovenski predsednik je opozoril, da je ruska agresija na Ukrajino v temeljih spodkopala že tako načeto zaupanje med Zahodom in Rusijo. Povrnitev tega zaupanja,

ki lahko temelji le na pravičnem miru v Ukrajini, pa bo po njegovi oceni dolgotrajen in zapleten proces. Pahorja v Ankari spremljata gospodarski minister Matjaž Han in državni sekretar na zunanem ministrstvu Marko Štucin.

Obisk je nadaljevanje političnega dialoga, utemeljenega v deklaraciji o strateškem partnerstvu, ki sta jo kot predsednika vlad leta 2011 podpisala Pahor in Erdogan, glavni poudarek pa je bil namenjen krepitvi gospodarskega sodelovanja med državama.

SAZU negativno mnenje računskega sodišča

Računsko sodišče je izvedlo revizijo poslovanja Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU) v letu 2020 in o tem izreklo negativno mnenje. Med drugim je ugotovilo, da je SAZU vsem javnim uslužbencem izplačala plačo za dan, ko so bili odsotni z dela, storitve programske opreme, ki so na voljo brezplačno, je naročala na trgu, v aktu o sistemizaciji pri posameznih delovnih mestih pa ni določila podatkov glede notranje organizacijskih enot. Računsko sodišče je med drugim opozorilo tudi na dileme glede pravnoorganizacijske oblike SAZU in na vpliv, ki ga ima nedoločnost njenega statusa

na njeno poslovanje. Akademiji je podalo priporočila za izboljšanje poslovanja in zahtevalo predložitev odzivnega poročila, v katerem mora izkazati odpravo razkritih nepravilnosti.

Kot so sporočili s SAZU, bodo v celoti upoštevali priporočila za izboljšanje poslovanja, ki so predlagana v revizijskem poročilu računskega sodišča.

Barbutovski odhaja s čela Ukoma

Dragan Barbutovski odhaja z mesta vršilca dolžnosti direktorja vladnega urada za komuniciranje (Ukom). Premier Robert Golob na mesto vršilke dolžnosti direktorice Ukoma predlaga nekdanjo novinarko Radiotelevizije Slovenija (RTVS), sedanjo poklicno predsednico sveta delavcev RTVS in predstavnico zaposlenih v nadzornem svetu RTVS Petro Bezjak Cirman. V kabinetu predsednika vlade so dogajanje pospremili s pojasnilom, da so stranke vladne koalicije že v predvolilni kampanji opozarjale na škodljivost sovražnega govora v političnem diskurzu, zato se mora tej problematiki v večji meri posvetiti prav Ukom.

Dragan Barbutovski bo v prihodnje zaposlen v kabinetu predsednika vlade na področju komuniciranja z mednarodno javnostjo.

Slovinci v zamejstvu (863)

Globasnica vabi na praznovanje

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

V Podjuni, v najbolj vzhodnem delu dvojezične Koroške, se bo konec tedna dogajalo marsikaj. Središče bo Globasnica (Globasnitz), kjer se bo v nedeljo, 14. avgusta, proti večeru začela tradicionalna literarno-glasbena prireditev Trivium – Tri poti. Prizorišče dogajanja – zaradi covidov zadnji dve leti Triviuma ni bilo – bo na gori svete Eme z znamenitimi izkopeninami šestih cerkva in drugih objektov in tudi v vasi. Trivium je stalnica koroškega kulturnega poletja. Naslednji dan, 15. avgusta, na praznik velikega šmarna, pa bo Globasnica od sredine dopoldneva naprej v znamenju tradicionalnega Faranta, ulične veselice, na kateri se bodo prepletali trgovina, razstave in

ocenjevanje domačih izdelkov in pridelkov ter seveda zabava. Pred dvajsetimi leti so prvi globaški Farant organizirali domači gostilničarji, kmetje in obrtniki. Tudi letos bodo izbirali kralja salam, saj je znano, da ta del Podjune slovi po izvrstnih salamah in drugih mesnih izdelkih. Po dveh sušnih

Slovensko prosvetno društvo Jepa Baško jezero vabi jutri, 13. avgusta, na pohod na Jepo ali po naše Kepo v Karavankah. Ob 11. uri bo na vrhu sveta maša. Moto pohoda je »Sto nog na Jepo« v počastitev 100-letnice delovanja društva.

letih bo letošnji Farant nekoliko manjši, vendar župan Bernard Sadovnik vseeno pričakuje nad 15.000 obiskovalcev. Prav tako v nedeljo, 14. avgusta, ob 11. uri se bo z mašo začelo 34. srečanje vižarjev v Svetem mestu nad Suho (Neuhaus) v Podjuni. Na Koroškem rečejo vižarji ljudem, ki ljubiteljsko, brez šol, igrajo na harmoniko in druga glasbila.

Sicer pa je za prizadevnimi slovenskimi organizatorji kulturnih in družabnih prireditev na Koroškem pester prvi del poletja. Mladi so se množično udeleževali taborov in delavnic na Koroškem in v Sloveniji. Tudi letos je bil zelo odmeven in uspešen tradicionalni Teden mladih umetnikov v mladinskem centru Komenda

Na ulični veselici – Farantu v Globasnici pričakujejo več kot 15.000 ljudi. / Foto: arhiv Občine Globasnica

na Rebrci pri Železni Kapli. Nad sto otrok je v dveh skupinah uživalo v ustvarjanju in življenju na danes zelo aktualno temo – mir, ki naj nas spremlja, kjerkoli smo in karkoli delamo. Za

rebrški tabor ne zmanjka zanimanja. Udeleženci se radi vračajo kot vzgojitelji, učitelji ali mentorji, kot prijatelji Rebrce ali kot starši, ki sem v varne roke pripeljejo svoje otroke.

Po svetu

Kaj pa prihodnji ljudje

Vse več je posameznikov in organizacij, ki opozarjajo, da bi se morali pri sprejemanju najpomembnejših političnih in strokovnih rešitev vprašati tudi, kako bodo te odločitve vplivale na ljudi, ki prihajajo za nami ...

MIHA NAGLIČ

Topovi proti podnebnju

Eden od takih posameznikov in premišljevalcev o gornjih vprašanih je tudi slovenski filozof in okoljevarstvenik Dejan Meh Savič. Kdo so po njegovem »prihodnji ljudje«? »Prihodnji ljudje niso neka abstrakcija. Ne govorimo o prihodnosti na ravni zapuščanja Zemlje in ustvarjanja vesoljskih kolonij. Prihodnji ljudje živijo že danes. To so vsi ljudje, ki so mladoletni, pa bodo živeli še 70, 80 let, torej živeli bodo do konca tega stoletja. Vse, kar se bo v tem stoletju zgodilo, jih bo neposredno zadevalo, hkrati pa danes nimajo volilne pravice. Lahko rečemo, da starejše generacije ne bo več z nami čez 30, 40, 50 let, ampak danes odloča o tem, kako bomo ravnali z viri tudi v prihodnje, kako bomo razvijali našo državo. Starejša generacija odloča o vsem naštetem, ne bo pa živela posledic teh odločitev. Na drugi strani imamo mlade, mladoletne in tiste, ki se še niso rodili, se pa bodo čez nekaj dni, nekaj tednov, nekaj mesecev in nekaj let. Nihče jih ne vpraša za mnenje, hkrati bodo pa živeli v središču posledic naših dolgoročnih odločitev. V tej vrzeli se začne

dogajati medgeneracijska krivica. Bom konkretno, z vidika zdajšnjih razmer, vojne v Ukrajini, plinske krize, covida-19 in vsega je v smislu hipne koristi boljše kuriti premog, če malo posplošujem. Preprosto je cenje kuriti premog, imeti termoelektrarno Šoštanj, kot jo imamo, in se ne preveč ukvarjati s prihodnostjo. Z dolgoročnega vidika pa lahko razumemo premogovne elektrarne kot topove, ki so usmerjeni v podnebnje in vsaka ura delovanja teh topov sesuva svetovno podnebnje. Ampak svetovno podnebnje se sesuje z nekajdesetletnim zamikom, in če upoštevamo zdaj celotno obdobje škode, ki jo povzročajo termoelektrarne, vidimo, da škoda prihaja pozneje. In ne samo, da prihaja pozneje, ta škoda tudi udari druge ljudi, ne teh ljudi tukaj, ki imajo korist od poceni premogovne elektrike, ampak tiste ljudi tam, ki bodo imeli bistveno poslabšano podnebnje, bistveno poslabšane možnosti ureničevanja lastne blaginje. In če bi zdaj mlade in še nerojene ljudi zares upoštevali, bi videli, da ni racionalno kuriti premoga, da to v resnici ni poceni. Sam imenujem sprejemanje odločitev, ki so vizirano korist zdajšnji generaciji in izrazito škodo prihodnjim generacijam:

generacizem. Govorimo o obliki neupravičenega dajanja prednosti današnjim nasproti prihodnjim ljudem. Gre za podobno moralno izprieno ravnanje, kot je razizem, ki daje neupravičeno prednost eni rasi pred drugimi. Medgeneracijska pravičnost predpostavlja, da so prihodnji ljudje enako pomembni. Seveda ne pomeni, da bomo zanje skrbeli enako zavzeto kot za sodobne ljudi, zato ker bodo v prihodnosti učinki naših delovanj razvedeni z vsemi mogočimi vplivi, ampak ko gre za zelo konkretne stvari, kot so varovanje Triglavskega narodnega parka, graditev infrastrukture v državi, odločanje o podnebni politiki, tam imajo prihodnji ljudje zelo jasen interes, katera ravnanja jim škodijo neposredno. /.../ O prihodnjih ljudeh moramo razmišljati kot o nekom, ki bo prejel našo zapuščino ali v pozitivnem smislu, kot je razvoj cepiv za nekoč neozdravljive bolezni, ali pa v negativnem, kot so kupi jedrskih odpadkov po svetu, velike količine plastike, ki ne razpada, izropani oceani, uničeni koralni grebeni ...« (Vir: intervju Blaža Mazija s filozofom Savičem na MMC RTV SLO) Razmišljajmo torej pri svojih odločitvah tudi o interesih

prihodnjih ljudi, tako v Sloveniji kot po svetu. Zadeva je globalna.

Eiger, Mönch in Jungfrau

»Eiger, Mönch in Jungfrau, to so severne stene, ki jih želim preplezati v 24 urah. Üli in Stephan Siegrist sta leta 2004 to storila v 25 urah. Od takrat je bilo kar nekaj poskusov vrhunskih alpinistov, vsi so bili neuspešni.« To je zatrdil 30-letni švicarski alpinist Nicolas Hojac, ki je z 18 leti preplezal severno steno Eigerja, zdaj pa slovi kot ekstremno hiter plezalec. Prejšnji mesec je Hojac z Adrianom Zurbrüggom za vrhove vseh treh omenjenih gorskih vršacev (seveda ne po severni steni) in spust v dolino potreboval le 13 ur, 8 minut in 49 sekund. Avanturo sta v Grindelwaldu začela ob enih zjutraj, na Eigerju sta bila ob 6.04, na Mönchu ob 7.47 in ob 11.20 na vrhu gore Jungfrau. Sledil je bliskovit spust v Stechelberg, kamor sta po 30,46 kilometra prehojene poti prispela ob 14.08. Noro!

Vedno novi izzivi

Tudi alpinisti in drugi ekstremni športniki kar naprej premikajo meje mogočega. A se ni bati, da bi zato zmanjkalo izzivov za prihodnje ljudi.

Ta afriški deček, fotografiran leta 2016 v Nigeriji in eden od »prihodnjih ljudi«, nima nobenih možnosti vplivati na to, v kakšnem svetu bo živel. / Foto: Wikipedia

Te dečke, ki se igrajo nekje na angleškem podeželju, je leta 1898 naslikal Ralph Hedley. So preživeli obe svetovni vojni, ki sta kmalu sledili? / Foto: Wikipedia

Famozna severna stena švicarske gore Eiger, ki že dolgo izziva najboljše alpiniste v vedno nove podvige / Foto: Wikipedia

Nove knjige (645)

Vsi moramo biti feministi

MIHA NAGLIČ

»Okoloma je bil v otroštvu eden mojih najboljših prijateljev. Živel je v isti ulici kot jaz in kot kakšen starejši brat pazil name. Kadar mi je bil všeč kakšen fant, sem za mnenje vprašala Okoloma. Bil je zabaven in inteligenten, nosil je kavbojske škornje s špičastimi konicami. Decembra 2005 je Okoloma umrl v letalski nesreči na jugu Nigerije. Kako sem se počutila takrat, še vedno težko ubesedim. Okoloma je bil človek, s katerim sem se lahko prepirala, smejala in iskreno pogovarjala. Bil je tudi prvi, ki me je označil za feministko. Okrog štirinajst sem jih imela. Pri njem doma sva bila, prepirala sva se, pri čemer sva oba prekipela od majavega znanja

iz knjig, ki sva jih prebrala. Ne spominjam se, kaj točno je bila tema tiste razprave. Spomnim pa se, da me je Okoloma, ko sem nekaj utemeljevala in utemeljevala, pogledal in rekel: 'Feministka si, da veš.' Ni bilo mišljeno kot kompliment. To sem razbrala iz njegovega tona – iz enakega tona, s kakršnim bi človek rekel: 'Podpornica terorizma si.' Tedaj nisem vedela, kaj natanko pomeni beseda feministka. In nisem hotela, da bi Okoloma vedel, da ne vem. Tako sem to pač preslišala in ostala pri svojem. Sem se pa namenila to besedo poiskati v slovarju takoj, ko pridem domov. /.../ In ko sem pred toliko leti to besedo poiskala v slovarju, je pisalo: feminist: kdor verjame v družbeno, politično in ekonomsko enakost spolov.

Moja prababica je bila, glede na zgodbe, ki sem jih slišala, feministka. Pobegnila je iz hiše moškega, s katerim se ni hotela poročiti, in se poročila z moškim, ki ga je izbrala sama. Kadar se ji je zdelo, da je prikrajšana za

je: to je moški ali ženska, ki pravi: res je, s spolom, kot ga poznamo danes, je nekaj narobe in to moramo popraviti, moramo ravnati bolje. Vsak od nas, tako ženske kot moški, mora ravnati bolje.« (str. 24, 41, 81)

Chimamanda Ngozi Adichie, Vsi moramo biti feministi, prevedla Alenka Ropret, Sanje, Ljubljana, 2017, 48 strani

zemljo in možnost zato, ker je ženska, se je upirala, protestirala, spregovorila. Besede feministka ni poznala. A to še ne pomeni, da sama to ni bila. Več bi nas moralo to besedo zahtevati za svojo. Najboljši feminist, ki ga poznam, je moj brat Kene, ki je sicer prijazen, čeden in zelo možat mlad moški. Moja lastna definicija feminista

Včasih je dobro prebrati kakšno knjigo, ki je izšla že pred leti, a je res dobra. Kakor ta esej slovite nigerijske pisateljice Chimamande Ngozi Adichie (roj. 1977, foto na ovitku). Tudi če se ne strinjamo vsi s trditvijo v naslovu, se velja o tem pogovoriti. Ponekod je morda feminizma že preveč, v Nigeriji gotovo ne ...

Kultura

Jubilejni Festival Radovljica

Z dvigom festivalske zastave in prvim koncertom, zasnovanim posebej za to priložnost, se je prejšnji petek v radovljiški cerkvi sv. Petra začel jubilejni Festival Radovljica, ki ga mesto zelo uspešno gosti že štirideset let.

MARJANA AHAČIČ

Na letošnjem festivalu se bo v dveh tednih zvrstilo deset koncertnih sporedov z repertoarjem glasbe od 16. do 20. stoletja. Skupaj bo na festivalu nastopilo več kot petdeset umetnikov iz 15 držav. Med njimi so, poudarja dolgoletni umetniški vodja festivala Domen Marinčič, svetovno znani glasbeniki in ansambli, kot so britanski ansambel viol da gamba Fretwork, nemški vokalni ansambel Die Singphoniker, ameriška sopranistka Amanda Forsythe in hrvaški violinist Bojan Čičić.

Nagovor Marije Kolar, predsednice Društva ljubiteljev stare glasbe, na prvem koncertu jubilejnega Festivala Radovljica 2022 / Foto: Jana Jocič, Festival Radovljica

Koncert, posvečen prav jubileju

Pretekli petek se je festival začel s koncertom Festivalskega baročnega orkestra, ki je bil ustanovljen prav za to priložnost. Otvoritveni koncert, ki ga je umetniško vodil Domen Marinčič, je bil v cerkvi sv. Petra v Radovljici. Večer za tem je v Radovljiški graščini gostovala ameriška zvezdnica, sopranistka Amanda Forsythe, ki je znana po svojih edinstvenih izvedbah baročnih arij, zlasti

Händlovih del. Tokrat je z deli Georga Friedricha Händla nastopila ob spremljavi izvrstne italijanske zasedbe Opera Prima in s svojo pojavo, muzikalnostjo in virtuoznimi kreacijami navdušila občinstvo, ki jo je nagradilo z dolgimi ovacijami.

En koncert, dva večera

Ponedeljkov koncert je bil posvečen glasbi skladatelja Antonia Tarsie (1643–1722),

dolgoletnega organista koprške stolnice; letos mineva natanko tristo let od njegovi smrti. Zasedba Musica cubicularis je predstavila nekaj novih rekonstrukcij na podlagi notnih fragmentov, ki so se ohranili med njegovimi papirji.

V torek je občinstvo navdušila imenitna izvedba Schubertovega kvarteta Rozamunda in glasba njegovega francoskega sodobnika

Georga Onslowa na zgodovinskih glasbilih v izvedbi Godalnega kvarteta Altemps, večer za tem pa zasedba viol da gamba Fretwork s Purcellovimi fantazijami, ki sodijo med vrhunce glasbe za ansambel viol da gamba.

Na petem in šestem koncertu festivala ta petek in soboto bo hrvaški violinist Bojan Čičić izvedel šest Bachovih sonat in partit za violino

solo iz leta 1720. Zazvenele bodo na dveh zaporednih večerih, ki štejeta kot en koncert, zato zanju potrebujete eno samo vstopnico, opozarjajo organizatorji, Društvo ljubiteljev stare glasbe Radovljica.

Zadovoljni obiskovalci in nastopajoči

Z obiskom so tudi letos za zdaj zadovoljni, je povedala Marija Kolar, predsednica Društva ljubiteljev stare glasbe in vse od ustanovitve dalje duša festivala. »Morda se število obiskovalcev še ne more primerjati s predkoronskim in nekatere je od prihoda v Radovljico odvrnila huda vročina v zadnjem obdobju, a načeloma je dvorana, ki jo vendarle uspemo hladiti, vsak večer polna, naše občinstvo pa so tako ljubitelji vrhunske glasbe iz Radovljice in okolice kot tudi številni turisti in seveda vsi tisti, ki se na koncert pripeljejo s festivalskim avtobusom iz Ljubljane.« Kolarjeva seveda z veseljem pove, kako radi v Radovljico prihajajo glasbeniki. Prijetno vzdušje v mestu, topel sprejem,

naklonjeno občinstvo in dobra organizacija so tisto, zaradi česar so festivalu zelo naklonjeni in se radi vračajo v Radovljico.

Tudi letos bo eden od koncertov v Velesovem

V torek bo, spet v cerkvi sv. Petra, nastopil ansambel Phaedrus, ki oživlja pozabljene zvoke ansambla renesančnih prečnih flaut, sledil bo nastop tenorista Aca Aleksandra Bišćevića v petek, 19. avgusta. Nedeljski koncert bo nato v cerkvi v Velesovem, kjer bosta luteransko liturgično glasbo iz Hamburga 17. stoletja z orglami v alternaciji s pevci predstavila organist Márton Borsányi in vokalni ansambel Istvanffy, jubilejni Festival Radovljica 2022 pa bo sklenil nastop skupine Die Singphoniker z deli Carla Orffa v torek, 23. avgusta, v Radovljiški graščini.

Tudi letos domačinka, flautistka prof. Mateja Bajt v času festivala pripravlja mojstrsko delavnico za kljunaste flaute. Zaključni koncert udeležencev bo v torek, 16. avgusta, v Radovljiški graščini.

Živali, prijatelji in apno

V sklopu festivalskega dogajanja na Kamfestu sta te dni na ogled tudi fotografski razstavi Bojana Mijatovića in Dušana Letnarja.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – Kamfest, ki tradicionalno popestri avgustovske dneve v Kamniku, tudi letos ponuja pestro paleto kulturnih dogodkov. V sklopu t. i. DDV programa festivala sta se v petek in sredo odprli tudi fotografski razstavi Bojana Mijatovića in Dušana Letnarja. Čeprav sta oba avtorja Kamničana, tudi člana Foto kluba Kamnik, pa je v njunem fotografskem izražanju le malo podobnosti.

S krajšim odprtjem je v petek na zidu Kreativne četrti Barutana najprej zaživel Mijatovićevega razstava Živali in prijatelji, ki že z naslovom opozarja na problematiko naslavljanja ali razumevanja pomena in nakaže, da gre za igro. »Ali žival ne more biti prijatelj in prijatelj ne more biti žival?« se sprašuje spremni tekst.

Gre za že tretjo avtorjevo serijo z enakim naslovom, in kot pravi, gotovo ne zadnjo.

Tokratna postavitev pa skozi velikoformatne fotografije na barutanskem zidu še dodatno poudari značilen pristop avtorja, sicer diplomanta fotografije na ljubljanskem Vistu, ki trenutno končuje magistrski študij slikarstva na Akademiji za likovno umetnost.

Skozi razstavo Mijatović eksperimentira s svojim fotografskim arhivom, ga raziskuje, manipulira s podobami, intervenira v vsebino fotografij in na ta način razvija sebi lasten jezik. V nekaterih primerih s pomočjo digitalne manipulacije živali spremeni barvo ali pa jih predstavlja v nova okolja, v fotografije vključuje elemente z drugih fotografij ... Kljub manipulacijam, ki jih uporablja, pa te ne zamejujejo gledalčevega doživetja fotografij oz. kot pravi spremni tekst ob razstavi: mu še vedno pušča prosto pot, kako si te podobe razlaga.

Bojan Mijatović / Foto: Aleš Senožetnik

V sredo se je v prostorih Foto kluba Kamnik odprla še razstava APN! Dušana Letnarja, s čimer je atelje kamniških fotografov prvič postal tudi razstavni prostor. Če Mijatović z različnimi posegi in eksperimenti raziskuje meje fotografije, Letnar ostaja zvest dokumentarni tradiciji fotografskega ustvarjanja.

Kot je v spremnem besedilu zapisal Anže Slana, je avtor izvrsten opazovalec okolice, o čemer priča tudi serija APN!, ki skozi serijo dvanajstih fotografij predstavlja potek žganja apna, nekdanj pomembne dejavnosti na Kamniškem, ki pa vse bolj izginja iz sodobnega življenja. »Dušanova serija APN! ulovi

Dušan Letnar / Foto: Aleš Senožetnik

precej fluidno dogajanje, ki mu je priča vedno manj posameznikov, in tako ta spomin ohranja za zanamce.« je svoj zapis zaključil Slana, jaz pa na tem mestu dodajam, da svojstven pečat prizorom kulturne dediščine, ki je vse bolj stvar preteklosti, dajejo tudi fotografije, izdelane na srebrno-želatinast papir

v klubski temnici, s čimer je avtor znova dokazal, da obvlada tudi ta del fotografskega ustvarjanja, ga s tem ohranja in neguje ter pomaga, da ne bi (p)ostal le del fotografske zapuščine.

Mijatovićevega razstava je na ogled do nadaljnjega, Letnarjevega pa le še do nedelje med 17. in 21. uro.

Obletnica

Za vedno prva in druga kolajna

V začetku tega meseca je minilo trideset let, odkar je naša takrat še zelo mlada država dobila prvi dve olimpijski kolajni. Na olimpijskih igrah v Barceloni sta se najprej bronastih odličij veselila blejska veslača Iztok Čop in Denis Žvegelj, le dan za njima pa so prav tako bronasta odličja okrog vratu prejeli člani blejskega četverca brez krmarja Sadik Mujkić, Milan Janša, Sašo Mirjanič in Jani Klemenčič.

VILMA STANOVNIK

Tri desetletja kasneje, prejšnji torek, so fantje sklenili, da se znova zberejo tam, kjer se je vse začelo in kjer so dolga leta imeli svoj drugi dom – v Olimpijskem veslaškem centru Bled v Zaki. Oblekli so si nekdanje tekmovalne drese, nato pa znova sedli v čolne. Seveda ni bilo tako kot včasih, ko so se pognali po jezeru, saj je bilo treba izkoristiti minute za obujanje spominov, popoldanska ploha pa jih tudi ni nikamor priganjala. Dovolj je bilo časa za fotografiranje, za pozdrave številnih prijateljev, predvsem pa za druženje, ki se je še pozno v večer nadaljevalo v restavraciji Špica, kjer je Jani Klemenčič z ekipo pripravil večer spominov.

Prva kolajna za Čopa in Žveglja

V Barcelono je leta 1992 potovalo 35 slovenskih športnikov in športnic, med njimi šest veslačev. Najprej sta v dvojcu brez krmarja nastopila Iztok Čop in Denis Žvegelj. Oba sta junija dopolni-

o srebrni kolajni, ko danes razmišljam o tej tekmi, pa je bilo seveda bronasto odličje nekaj posebnega. Takrat pa smo bili še premladi, da bi vedeli, kaj vse lahko gre narobe,« pravi Iztok Čop, ki je z veslanjem ostal povezan vse življenje, saj je še vedno v upravnem odboru blejskega veslaškega kluba, prav tako je v izvršnem odboru zveze. Je tudi športni direktor italijanskega podjetja, kjer izdelujejo čolne. Tako še vedno odhaja na vsa večja tekmovanja, kjer tudi že nastopata njegovi hčerki, starejša Ruby in mlajša Amber. »V tem primeru skušam biti na tekmah zgolj kot starš. Če imam vprašanje, se posvetujem s trenerjem. Nasveti delim le, če me katera od hčerk kaj vpraša. Dejstvo je pač, da ni situacije, v kateri nisem bil,« pravi Iztok Čop, ki ga ob petdesetletnici, ki jo je praznoval pred kratkim, čaka še ena prelomnica, saj starejša hčerka Ruby odhaja na študij na Nizozemsko, kjer bo tudi trenirala.

»Najbolj se spominjam, da je bila pred tekmo huda vročina, mene pa je zeblo.

Na olimpijskih igrah so naši športniki za samostojno Slovenijo doslej dobili 28 odličij. Prvo sta 1. avgusta 1992 v dvojcu brez krmarja osvojila Iztok Čop in Denis Žvegelj, drugo pa le dan kasneje v četvercu brez krmarja Sadik Mujkić, Milan Janša, Sašo Mirjanič in Jani Klemenčič.

la komaj dvajset let in oba sta bila prepričana, da olimpijsko odličje ni nedosegljivo.

»Danes se rad spominjam boja za prvo olimpijsko odličje, saj na tiste čase gledam z distance. Moram reči, da sva takrat razmišljala celo

Ko sem slišal znak za start, je šlo po načrtu in kolajna je bila najina,« se spominja Denis Žvegelj.

»Veslanje in tudi medalja sta bila zame zagotovo življenjska izkušnja. Takrat je bila mlada država, mi smo

Po treh desetletjih od prve slovenske olimpijske kolajne so se veslači in trener Miloš Janša prejšnji torek znova srečali v Olimpijskem veslaškem centru v Zaki na Bledu. / Foto: Gorazd Kavčič

bili mladi in meni je uspeh veliko pomenil. Zagotovo je bila zame ta medalja nekaj posebnega. Kasneje sem nastopal v četvercu in takrat smo bili četrti,« se spominja Denis Žvegelj.

Druga kolajna za četverec

Le dan po tem, ko sta se prvega olimpijskega odličja veselila Iztok Čop in Denis Žvegelj, so v Barceloni tretje mesto osvojili še člani četverca brez krmarja Sadik Mujkić, Milan Janša, Sašo Mirjanič in Jani Klemenčič. V finalu proti Avstraliji in Združenim državam Amerike niso imeli večjih možnosti, so pa uspešno nadzirali novozelandsko, nizozemsko in nemško posadko. Predvsem slednja se je nevarno bližala. Slabih 250 metrov pred ciljem se je Milan Janša zadržal: »Še sto metrov!« Trik je delovalo. Četverica je iz sebe

iztislila še zadnje atome moči in Sloveniji priborila še drugo olimpijsko odličje.

»Težko rečem, da mi je kolajna prinesla kakšno veliko spremembo. Še naprej smo trenirali in si želeli, da bi dobili še kakšno. Toda ker smo prvo kolajno dobili zgolj za 14 stotink, smo kasneje to plačevali z dvema četrtima mestoma,« pravi Milan Janša, ki svojima otrokoma nikoli ni priporočal vrhunškega športa. »Vsak vrhunski šport pušča zdravstvene posledice in sinova sta veslala le kakšen mesec, nato sta se raje odločila za študij. Veslal sem do 38. leta, sedaj imam še tri leta do upokojitve. Prej sem delal v igralnici, zadnjih 15 let delam v Festivalni dvorani,« pravi Milan Janša, ki sicer priznava, da mu za vsa leta v veslanju ni žal, da pa ima težave z zdravjem, zlasti s hrbtom.

»Že decembra, ko smo bili na pripravah za novo sezono in smo se skupaj usedli v čoln, sem vedel, da smo pravi. Vse skupaj smo stopnjevali in imeli res krasno leto,« se spominja Sadik Mujkić, ki je takrat že imel olimpijsko odličje iz Seula. »Glede na to, da je bila ekipa sestavljena na novo, smo si po tiho želeli kolajno. Ko smo prišli v Barcelono, me je najbolj spodbudil stavek ameriškega veslaškega trenerja, ki je rekel, da se najbolj boji Slovencev, ki da smo res 'od hudiča'. Tega se spomnim, kot da bi bilo včeraj,« je povedal Mujkić, ki je bil precej let v domačem klubu tudi trener, zadnji dve leti pa ne več.

»Spomini na tekmo v Barceloni so še zelo živi, zdi se

ekipa. Treba je delati enako in tudi misliti enako. Zato nikoli ni bil nihče vodja ekipe, pa vendar smo vsi vedeli, kdo to je. Najpomembnejše pa je to, da smo se dopolnjevali in bili pripravljeni dati vse drug za drugega,« pravi Jani Klemenčič.

Žal je Sašo Mirjanič v prometni nesreči umrl dobri dve leti po olimpijskih igrah v Barceloni. Prijatelji so ga minuli torek obiskali na grobu, v čoln pa je z njimi stopil sin Uroš Mirjanič. »Sem zgolj eno leto starejši od te medalje. Spominjam se, da sem ob tej priložnosti 'pojedel' mikrofon novinarki,« je med smehom povedal Uroš Mirjanič.

Prav tako sta spomine na olimpijske igre v Barceloni ob okrogli obletnici na Bledu obujala trenerja Miloš Janša in Stanko Slivnik. »Mislim, da nisem bil prestroj trener, sploh ne, kadar to ni bilo potrebno,« je povedal Miloš Janša, Stanko Slivnik pa je priznal, da je bila to le ena od mnogih

mi, kot bi bilo včeraj. Sploh se mi ne zdi, da bi minilo že trideset let. Čeprav se fantje večkrat srečujemo, pa se še nikoli nismo v polni zasedbi, s trenerji, maserko, serviserjem ... To se mi zdi res nekaj

V četvercu brez krmarja so skupaj sedli Sadik Mujkić, Milan Janša, Uroš Mirjanič in Jani Klemenčič. / Foto: Gorazd Kavčič

Veslači so ob jubileju prejeli številne čestitke, čestital pa jim je tudi prvi slovenski predsednik Milan Kučan. / Foto: Gorazd Kavčič

posebnega,« je bil navdušen Jani Klemenčič, ki je bil pobudnik druženja ob tridesetem jubileju.

»Veslanje je šport, v katerem se ekipa res pokaže kot

preizkušenj, zato olimpijskega stresa ni bilo. »Kasneje je bilo rompompoma več, takrat pa smo se v miru pripravili in tekmovali,« je dodal Slivnik.

Iztok Čop in Denis Žvegelj sta se vpisala v zgodovino kot prva dobitnika olimpijske kolajne za Slovenijo, prejšnji teden pa sta znova skupaj sedla v čoln. / Foto: Gorazd Kavčič

Zanimivosti

Ob stoti obletnici rojstva odprli spominsko sobo Uroša Kreka

Muzeji radovljiške občine so eno od manjših sob v drugem nadstropju Radovljiške graščine preuredili v spominsko sobo skladatelja Uroša Kreka (1922–2008). Uredili so jo z opremo in osebnimi predmeti iz njegove delovne sobe v Lescah, ki jo je muzeju podarila skladateljeva dedinja.

MARJANA AHAČIČ

Mestni muzej Radovljica je že pred desetletjem pridobil opremo in predmete iz delovne sobe častnega meščana Radovljice. Podarila jim jih je Krekova dedinja, sestra njegove soproge Marija Ana Pauer Gult.

Ob stoti obletnici skladateljevega rojstva predmete z ureditvijo spominske sobe predstavljajo širši javnosti, prvič prav na dan odprtja

sodi med najvidnejša imena slovenske glasbe po drugi svetovni vojni, je od leta 1979 do svoje smrti leta 2008 živel v Lescah.

Navadna samo biografija

O Krekovih začetkih v glasbi vemo malo, je na slovesnosti ob odprtju spominske sobe povedal profesor Faganel. »Po študiju slavistike in diplomah iz dirigiranja in kompozicije je delal v glasbenem programu

močjo in ostrino, od katerih ni nikoli odstopil,« je skladateljevo delo in ustvarjalni slog opisal profesor Faganel.

»Pri Urošu Kreku je običajna samo biografija, a tudi ta še vedno z vprašaji, saj o skladateljevih prvih korakih v glasbi vemo komaj kaj ali nič,« pravi.

Ljubljanka, s klasično maturo oboroženega mladega študenta slavistike, kasneje glasbe, dirigiranja in kompozicije, mimogrede še kontrabasa, je glasba gotovo nagovorila že prej, je prepričan Faganel. »O tem času priča edina, radi rečemo mladostna skladba, nadvse zgledna in jasna, dvostavčna, najverjetneje še neizvedena miniaturna za klavir. Zložil jo je v osmem razredu takratne klasične gimnazije – 1. novembra 1940 – je zapisano v notah. Pristala je v zapuščini tedaj znane pianistke Marte Valjalo, soproge predvojnega pobudnika vsakršnega novega v slovenski glasbi Slavka Osterca. Je bila gospa prva Krekova učiteljica klavirja, posredno glasbe?« se o Krekovih glasbenih začetkih sprašuje Faganel.

Znanje delil s prihodnjimi generacijami

Poudaril je, da je Krek na akademiji za glasbo poldruge desetletje kot profesor kompozicije svoje nadvse široko znanje ter klasični in humanistični razgled delil ne le s prihajajočo generacijo bodočih kolegov skladateljev, ampak je teoretične svetove glasbe odstiral tudi bodočim dirigentom.

Pogled v spominsko sobo skladatelja Uroša Kreka v Mestnem muzeju, v drugem nadstropju Radovljiške graščine / Foto: Gorazd Kavčič

Skladatelj Uroš Krek v svoji delovni sobi

/ Foto: Mestni muzej Radovljica/Muzeji Radovljiške občine.

»Odgovorno ravnanje s Krekovo glasbo je odgovor na skladateljevo skoraj tresočo roko, s katero je z iskreno skrbjo nad bodočim življenjem nove skladbe izvajalcu izročil vedno jasno izpisan rokopis in je z dvomom vase iskrivo dodal: 'Če ne bo kaj v redu, pa – saj veste: najvažnejše skladateljevo orodje je radirka.'«

40. Festivala Radovljica, ki ga organizira Društvo ljubiteljev stare glasbe Radovljica, katerega častni član je bil od leta 1997 tudi Uroš Krek.

Krek, za katerega je ob odprtju spominske sobe prof. Tomaž Faganel poudaril, da

takratnega Radia Ljubljana, bil raziskovalec Glasbeno-narodopisnega inštituta in poldruge desetletje profesor kompozicije na ljubljanski Akademiji za glasbo. Že s prvimi skladbami je zarisal svoj skladateljski kredo, z

Profesor Tomaž Faganel, odličen poznavalec Krekovega dela, in častni občan Radovljice, skladatelj in zborovodja Egi Gašperšič ob Krekovem klavirju v spominski sobi / Foto: Gorazd Kavčič

Romantik po duši Krek ni ustvarjal po vzorcu, po zgledih, pravi Faganel, ti so mu služili le za utemeljitev posebne poti. »Postava mu je bila, kot je zapisal Borut Loparnik, stroga rokodelska izvedenost. In kot je sam dodal, spoštljiva logika glasbenega stavka, danes malodane že pozabljene, včasih še celo omalovaževane glasbene večine, dosledno vodnje glasov, načelo ustvarjanja napetosti in sprostitve, pri človeškem glasu z drugačnimi rešitvami, saj je ta, tako je zapisal Krek, občutljivejši od marsikaterega glasbila.«

Glasba ni površje, ampak dno

S poglobljenim razmislekom v kritični razdalji samoopazovanja postane Kreku skladanje posebne vrste dejanje, kot je sam iz razdalje razmišljal, aristokratsko dejanje v ubranem sozvočju znanja, vedenja, zupanja, še navaja Faganel. »Nikoli površno na prvo žogo, vsakokrat odmaknjeno, poglobljeno, zaskrbljeno, brez popraviljanja in novih verzij, za zmeraj. Kot bi uresničeval maksimo globoko razmišljujočega skladateljskega predhodnika Marija Kogoja: Glasba ni površje, ampak dno.«

Svojo glasbo je pogosto in premišljeno bogatil in dodatno barval s prvimi ljudskega, še pravi Faganel. »Ne kot bližnjico k razumevanju sodobnega, ampak za osebno barvo in prepoznavnost. Njegove orkestralne

in komorne skladbe, pesmi s klavirjem in zborovske skladbe, ki jih je posebej zaznamovalo dolgoletno etnomuzikološko delovanje in predvsem slovenska simbolistična lirika, so danes trajna last slovenske glasbe.«

Skladateljevo ustvarjanje v Lescah

Krekova glasba je nastajala in zorela v zatočišču njegovega novega doma v Lescah, kjer je mojster od leta

občutja, ob vsakem ponovnem srečanju nas je vprašala in nas spet vpraša drugače,« poudarja Faganel. »Odgovorno ravnanje z njo je odmev na Krekov temeljit in prehtan skladateljski razmislek. Odgovor na skladateljevo skoraj tresočo roko, s katero je z iskreno skrbjo nad bodočim življenjem nove skladbe izvajalcu izročil vedno jasno izpisan rokopis, ko je z odgovornim dvomom vase iskrivo dodal: 'Če

Spominsko sobo v Mestnem muzeju Radovljica so uredili s predmeti, ki jih je muzeju podarila Krekova dedinja.

/ Foto: Gorazd Kavčič

1979 ustvaril zajeten del svojega pestrega opusa: nekaj koncertantnih partitur, večji del solistične in komorne glasbe ter pomembne zborovske skladbe.

»V tem prostoru se je stakla tudi prva vez skladatelja z izvajalcem. S spoštljive razdalje smo jo izvajalci začutili. Pot v Krekovo glasbo je terjala in še terja čas, radovednost, spoštovanje, prebuja vedno nove razmisleke in

ne bo kaj v redu, pa – saj veste: najvažnejše skladateljevo orodje je radirka.'« Spominsko sobo sta uredili kustosinja Mestnega muzeja Radovljica Katja Kreutz Praprotnik in dokumentaristka Tita Porenta, besedilo je del profesorja Tomaža Faganela. Krekovo glasbo, ki jo obiskovalci lahko poslušajo na tabličnem računalniku, je muzeju v uporabo odstopila RTV Slovenija.

Jaz, midva in mi

Črna gora

MOJCA LOGAR

profesorica geografije
in zgodovine

V Črni gori smo v kraju Plav obiskali naše sosede. Pri dvajsetih letih sta prišla v Kranj, se zaposlila in opravila 40 let delovne dobe. Sedaj poletja in jeseni preživita v Plavu, ki je gorski kraj na meji med Kosovom, Črno goro in Albanijo, čez zimo sta na Suhi. Povsod imata svojo hišo. Tukaj so otroci z družinami, v Črni gori so bratje, sestre in rodna zemlja. Težko se opredelita, kje je njun dom. Vedno bolj ju vleče nazaj. Peljala sta nas v kraje njunega

otročstva. Visoko v planinah, kjer so bile stajne in ovce. V eni od staj sta se rodila, tam preživela mladost, nabirala borovnice in predelovala volno. Na neki točki sta se odločila, da gresta. S trebuhom za kruhom, z vrečko v roki. Take odločitve nikoli niso bile in nikoli ne bodo lahke. Lažje življenje na tujem nam lahko zagotovi edino znanje. Bolj kot je specializirano in redko, lažje nam je. Beseda nam je zastala, v grlu cmok, onemiš, kako težko so živeli. S konji so prinesli vse, česar niso pridelali na planini. Narava je neokrnjena. Hridsko jezero in Prokletije, kot bi stopil v drug svet, kjer govorijo le še vile in škratje. In na koncu soseda rečeta: »Več kot 50 let nisva bila tukaj. Če ne bi prišli k nam na obisk, ne bi obiskala teh krajev.« Najvišji vrhovi omenjene tromeje so

Balkan je drugačen, neponovljiv.

povezani v pohodniško pot »Peaks of the Balkans Trail«, pot po vrhovih Balkana. Srečali smo gornike iz vse Evrope, ki iščejo takšne neokrnjene koticke. Vso opremo nosijo s seboj, šotorijo in občudujejo to divjino. Ustavili smo se še v Durmitorju in se preko Foče in Sarajeva vrnili domov.

Balkan je drugačen, neponovljiv. Naravne znamenitosti so izjemne, zgodovina je zapletena, ljudje so prijazni. Biti človek človeku človek je najpomembnejše, vendar nacionalizem začutiš na vsakem koraku. Rabelj nikoli ne govori o svojih žrtvah, obeležujejo krivice, storjene pred stotimi leti, o dogodkih v zadnjih tridesetih letih molčijo, branili so domovino. Cirilica je uradna pisava v Srbiji. Vse, kar je nacionalnega, uradni dokumenti, šole, vojašnice, samostani, je napisano izključno v cirilici. Prometne table so dvojezične. Vse, kar je komercialnega, tujega, prodajnega, je izključno v latinici. Kjer prevladujejo Bošnjaki in Hrvati, je vse napisano samo v latinici, kjer prevladujejo pravoslavci, je vse izključno v cirilici. Na vstopu v BiH, v Gradiški, je izobešena običajna zastava Bosne in Hercegovine in trikrat večja zastava Republike Srpske. Avtoceste gradi Federacija BiH, v Višegradu smo videli plakat »Srpska za uvijek«. Obiskali smo več rek, Drino, Taro, Pivo, Bosno, Moravo, Uvac. Vse reke so imele najnižji vodostaj, kar ga pomnijo. V Plavu in Sarajevu so že uvedli redukcijo vode. Podnebnim spremembam se lahko upremo le skupaj, brez nacionalizma. Balkan je bil in bo ostal sod smodnika.

Skrivnost danske sreče

JANEZ LOGAR

zakonski in
družinski terapevt

Po več lestvicah najsrečnejših prebivalcev se Danska že zelo dolgo časa uvršča v sam vrh. Zakaj je tako in kaj se lahko od njih naučimo? Delajo nekaj, kar sploh ne vejo, da delajo. To pomeni, da imajo nekaj v krvi (lahko tudi zapišemo v kolektivni podzavesti), kar jih dela srečne. Vendar vsi vemo, da se moramo za dobro potruditi. Za skupno dobro, tudi za srečo, lahko veliko poskrbi tudi država. Morda bi se vsaj tukaj lahko zedinili.

Tako kot se Slovenci pre malo zavedamo lepote in družbenih dobrot naše dežele, tako Danci ne vedo, kaj delajo, da spadajo med najbolj srečne prebivalce na svetu. In so raziskali ter napisali knjigo Vzgoja po dansko. Poglejmo povzetke.

Začne se pri vzgoji otrok. Kje pa drugje! Skrivnost je v danskem načinu vzgoje otrok, ki se prenaša iz roda v rod: srečni otroci odrastejo v srečne odrasle in srečni odrasli vzgajajo srečne otroke. To je medgeneracijski prenos pozitivne prakse. Vendar, pozor. Začeli so pri starih. Najprej se moramo stari vprašati, kaj pri vzgoji delamo dobro in kaj slabo, kaj dobrega smo povzeli iz svojega otroštva in kaj je smiselno popraviti. Šele dober uvid staršev vase omogoča spremembe na bolje. Najprej samorefleksija staršev, ki smo odrasli in sposobni narediti nekaj drugače, nekaj novega glede na to, kar smo dobili od svojih staršev. Če tega ne naredimo, bomo avtomatsko ponovili, kar smo dobili. Torej Danci so rekli, najprej pomagajmo postaviti starše na noge. Pogosto namreč pozabljamo, da dobro starševstvo ne pride kar samo od sebe. Podobno kot zakonska ljubezen – ne pride sama od sebe, moramo za to nekaj storiti. Ja, oba se morava za to potruditi. Samozavedanje

staršev in zavestne odločitve staršev lahko rezultirajo v drugačni, boljši vzgoji mladega rodu.

Izpostavili so šest korakov za srečne otroke. 1. prosta igra. Naj se otroci igrajo sami ali s prijatelji, naj raziskujejo svoje igrače in igro, okolje, kot jim paše, in naj ne bo vse organizirano po volji staršev oziroma vzgojiteljev.

Najprej pomoč staršem. Šele nato otrokom.

To ni tratenje časa. Iz nevrologije (veda o možganih) vemo, da se na ta način razvija desna polovica možganov, ki je bistvena za ustvarjalnost in srečo v kasnejših letih. Tako se otroci naučijo sproščenosti, in ne le pravil. Prosta igra neposredno vpliva na obvladovanje stresa, saj pri igri ne gre vse gladko. Otrok se ob prosti igri nauči, da ne gre vse gladko. In da s tem ni nič narobe. Medtem ko raziskuje naprej, pridobi vztrajnost in postane bolj trdoživ na problemčke, ki jih vidi in rešuje sam ali v družbi s prijatelji. V nižjih razredih šole imajo po pouku danski otroci veliko časa za igro, ne samo izobraževanje in šport. Otroke od majhnega učijo socializacije, samostojnosti, medsebojne povezanosti in samospoštovanja. (Se nadaljuje)

Verjamem vate (4)

MAJA BERTONCELJ

raznolikost
in vključevanje

Socialno podjetje je ena izmed dejavnosti društva Verjamem vate iz Domžal. Druga je dnevni center za osebe z motnjami v duševnem in telesnem razvoju.

»Leta 2017 nas je k sodelovanju povabila Občina Domžale. Dogovorili smo se in z veseljem sprejeli novo dejavnost. Dnevni center je začel delovati jeseni 2017. V osemdesetih odstotkih ga sofinancira Občina Domžale, dvajset odstotkov dodamo iz lastnih sredstev, od prodaje v Naši trgovin'ci. Uporabnike, ki so vključeni v dnevni center – trenutno jih je sedem – želimo učiti iz prakse. Omogočamo jim razvoj skozi delovna okolja. Dan imajo jasno začrtan. Sledijo učnemu načrtu. Učijo se slovenščine, matematike, angleščine ..., imamo športne aktivnosti, samozagovorništvo, da jih opolnomočimo, da izrazijo svoje želje. Pogosto namreč opazamo, da skrbniki veliko razmišljajo namesto njih. Okolje dnevnega centra je

prijetno, domače, od tam pa potem odhajajo na delovno mesto znotraj društva ali v zunanje institucije in podjetja. Vsa ta leta, odkar deluje društvo, jih vključujemo v delo. Vsak dan se začne znova. Učimo jih, kako biti čim bolj samostojni, da vsaj približno dobijo občutek, kako je ljudem, ki so zaposleni,« pojasnjuje Vesna Goršek, predsednica društva Verjamem vate. Poudarja, da je za osebe z motnjami v duševnem in telesnem razvoju zelo pomembno, da so v spodbudnem okolju. K njim se lahko vključijo z 18. letom. »Spremljamo njihov napredek, ki je velik, in tega smo zelo veseli. Ko se rodi otrok s posebnimi potrebami, je v prvih letih izjemno pomembna zgodnja obravnava. To dokazujejo tudi naši uporabniki, ki imajo starše, ki so z njimi veliko delali. Od 18. leta dalje pa lahko največ naredimo, če jih vključimo v spodbudno okolje, da jim ne začnejo upadati kognitivne in funkcionalne

Teja Kralj pri delu v Naši trgovin'ci / Foto: arhiv društva

sposobnosti, ki so jih pridobili v času šolanja.«

Dnevni center društva Verjamem vate je za sedem mladih s posebnimi potrebami drugi dom. Na kratko rad riše, uči se fotografirati, dober je v šivanju, pisanju

in natančnih opravilih. Klara obiskuje slikarsko, gibalno-plesno in ustvarjalno delavnico, pomaga v Naši trgovin'ci in v pisarni društva. Piše avtobiografijo, saj si želi izdati knjigo. Lan obiskuje slikarske in ustvarjalne delavnice, uči

se angleščine, pleše, kuha, pomaga v Naši trgovin'ci, v pisarni, ureja knjižnico, pomaga pri postrežbi, uči se igrati na kitaro, barva mandale, uspešen je v plavanju. Laura v Naši trgovin'ci zлага oblačila in pomaga strankam pri nakupih. Rada poslušata glasbo, vseč so ji slikarske in ustvarjalne delavnice, angleščina, plesno-gibalne delavnice. Pomaga v pisarni, veliko bere, se pogovarja, veseli se sprehodov in peke piškotov. Meta je najraje v šivalnici Lup jeans. Naučila se je šivati na šivalni stroj. Rada pleše in poje. Teja v Naši trgovin'ci z veseljem pospravlja oblačila, pomaga v pisarni, hodi na plesno-gibalne delavnice. Urban kuha kosila, pomaga v kavarni Vejica, v knjižnici čisti police, rad ima druženje ... S pomočjo asistentov opravljajo različna dela, se aktivno vključujejo v družbo in razvijajo svoje potenciale. Osebna asistenca je tretja dejavnost društva. (Se nadaljuje)

Tunjiške zgodbe (5)

Dimnikar

IVAN NOGRAŠEK

Že dolgo nazaj se je dimnikar še vozil s kolesom od hiše do hiše in čistil tiste sajaste stvari okrog peči. Tako se je nekega poletnega dne po vasi pripeljal dimnikar srednjih let. Na rami je imel v krog zvito omelo za ometanje dimnikov. Ustavil se je pri manjši kmetiji, kjer sta domovala mlajša zakonca Francka in France. Zmenili so se, da bo očistil dimnik krušne peči in na podstrehi še »rauh kamro«. France je med tem odšel k živini v hlev. Francka pa je pomila posodo od zajtrka.

Dimnikar je sam odšel gor do kamre, od koder je ometel dimnik navzgor in tudi navzdol. Bilo je od clega leta zelo veliko črnih saj. Dimnikar je bil sajast od

glave do peta. Ko se je vrnil iz črne kamre, kjer so sušili meso, je zagledal, da Francka na podstrešju suši perilo. Od enega konca podstrešja do drugega so bili napeiti trije »štriki«. Ravno na prvem so se v celi vrsti sušile Franckine snežno belo oprane spodnje hlače. Dimnikar pa je bil lump in je vsake spodnjice prijel s svojo sajasto roko, in to ravno tam, kjer se stikata obe hlačnici. Malo se je muzal in odšel po stopnicah doli v kuhinjo, kjer mu je Francka narezala klobaso in mu nalila pol kozarca »šnopsa«. Še poračunala sta za tistih nekaj deset dinarjev in dimnikar je zvil svoje omelo ter se odpeljal naprej po vasi do naslednje hiše.

Čez nekaj časa je Francka vzela metlo in smetišnico

ter odšla na podstrešje pospraviti umazanijo, ki jo je pustil dimnikar za sabo. Ko je zagledala na vrvi »obšlatane« vse svoje bele oprane spodnjice, je takoj poklicala moža, da jih je še on videl. France je izrekel dolgo kletvico, za katero bi gotovo moral k spovedi. Takoj je iz »šupe« potegnil svoje kolo in se odpeljal za dimnikarjem. Tam nekje pri peti ali šesti hiši ga je dohitel. Drugega mu ni mogel narediti, molče mu je primazal klofuto in mu na koncu rekel: »Saj veš, zakaj?« Dimnikar se v vsej svoji delovni dobi ni nikoli več ustavil pri Francki in Franctetu. Francka pa je vse popoldne ponovno prala svoje spodnjice – in to točno, saj pralnega stroja takrat še nista imela.

Vaš razgled

Pretekli konec tedna so se na evropskih nogometnih zelenicah začela elitna klubska tekmovanja, medtem ko so slovenski drugoligaši začeli teden prej. Sončnim dnevom in visokim temperaturam pa sledijo tudi neprijetni dnevi, prav tako dobrim rezultatom sledijo slabši, vendar na koncu po dežju vedno posije sonce. M. P. / Foto: Tina Dokl

Letošnje poletje je v večjem delu Evrope – tudi pri nas – v znamenju vročinskih valov in dolgotrajne suše. Posledice podnebnih sprememb, večinoma skrajno neprijetni stranski učinki človeškega delovanja, so vidne domala vsepovsod. Kljub temu da jesenski meseci šele prihajajo, so mnoge krošnje listavcev spremenile svojo podobo in že v začetku avgusta kažejo poetične jesenske barve. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Splača se biti naročnik Gorenjskega glasa

Pokličite 04/201 42 41
ali pišite: narocnine@g-glas.si

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

www.gorenjskiglas.si

Povest

Sonce vzhaja na zahodu (1)

LUJ ŠPROHAR

Julija je sedela skupaj z novomeškim proštom v Šmihelskem gradu, kjer je tisti čas živela z možem Jožefom in z nekaj hčerami, ki so bile do takrat že rojene. S proštom sta recitirala Prešernove pesmi in bila pri tem tako živeta, da nista opazila, kdaj je v sobo vstopil Jožef. Nekaj trenutkov je opazoval dogajanje. Seveda Prešernovih pesmi ni maral, ker jih ni mogel niti prebirati, saj mu je bila kranjščina, kot se je takrat reklo slovenskemu jeziku, tuja. Tudi Prešerna samega ni prenašal, ker je poznal njegovo strast do Julije. Rdečica mu je pogrnala kri v glavo in bil je jezen. Stopil je do Julije in ji primazal klofuto. Julija je planila v jok zaradi besa in sramu.

Novomeškemu proštu pa je Jožef pokazal vrata in ga vljudno, a hladno odslovil. Pri tem mu je odsvetoval tovrstno početje v svoji hiši.

Julija je že od mladih nog občudovala Prešerna, še bolj pa, odkar ji je posvetil Sonetni venec. Pri svojih prijateljicah je opazovala njihovo nevoščljivost, ker ji je tako velik pesnik posvetil velik del svoje poezije. Mati pa je besnela zaradi tega in rekla Juliji: »Raje te dam v klošter kot pa temu frajgajstu in zapitemu pravdarju, pravemu kmetavzu.« Julija je jokala, in ko jo je mati zadnjič spet nahnula zaradi Prešerna, se je zaprla v sobo in tri dni ni prišla iz nje. Včasih je v večernih urah skrivaj opazovala trg pod hišo in gostilno, iz katere se je ponoči vračal Prešeren

čez Špitalski most v stari del mesta, v katerem je prebival. Včasih je skrivoma skozi zaveso pomahala in si zaželela, da bi jo videl, saj je vsakič, ko je prišel iz gostilne, pogledal gor proti njeni sobi, in če je gorela luč, je hrepeneče pogledoval proti njej. Mati je hotelo za vse na svetu prepričati dogajanja v prihodnosti, ki bi se zgodila proti njeni volji, proti njenim načrtom, saj bi se lahko vse skupaj končalo s katastrofo. Zato je dala Julijo Jožefu, ki pa se je takrat že odpravljal na novo službeno mesto v Novo mesto. Tako je Julija spremljala Prešerna le prek časopisov, v katerih je objavljali svoje pesmi.

Z Jožefom pa ni bila srečna, ker je bil grob in ohol do nje. Zato je njeno srce po tistem hrepnelo za Prešernom. Tako sta bila precej

oddaljena, a kadar je Julija prišla v Ljubljano na obisk, se je pri prijateljicah pozanimala, kako živi pesnik. Hlastno je poslušala novice.

Leta pa so tekla. Mati se je z njo preselila v Novo mesto in z Jožefom sta se dobro ujemala, saj sta bila sorodni duši. Julija pa je morala živeti po njuni volji. Zaupala se je le svoji hišni Marički, ki jo je s sabo pripeljala iz Ljubljane. Tako ji je bilo v uteho, da je lahko skupaj s proštom uživala ob prebiranju Prešernovih pesmi. Odkar pa ju je zalotil njen mož, je vedela, da bo odslej vse le še težje. Takrat sta imela že štiri hčere. Končno se je rodil sin. Vseeno ni bila srečna ob možu. Vse drugače bi bilo, če bi lahko vzela njega, za katerim ji je hrepnelo srce. Čeprav bi tolkla revščino, kot ji je vedno

govorila mati. Po očetovi dediščini je imela tudi nekaj svojega denarja. Že večkrat je razmišljala, da bi Prešernu poslala nekaj denarja, da bi lažje živel. Saj je imel stalno plačo pri odvetniku Crobathu, a kaj, ko ni znal ravnati z denarjem. Rad je pomagal revnejšim od sebe in tako je večina denarja prehitro poslala. Predvsem ob večerih v gostilnah, s prijatelji. Če ne bi imel ob sebi svoje sestre Katre, ki mu je gospodinjala, bi bil res pravi revež. A le kaj bi si mislil, če bi mu poslala denar ... Bil je ponosen človek in bi bil globoko prizadet. Živel je v Kranju, kjer je imel samostojno odvetništvo. Slišala je tudi, da je zelo bolan. Nekaj jo je vlekel k njemu, vse bolj. Ni vedela, kaj je to, a občutek je bil močan. Dala je pripraviti kočijo za na pot.

Jožef je bil začuden, zakaj kar naenkrat želi na pot, in jo je pri kosilu vprašal: »Kam pa se odpravljate?« Odgovorila je: »V Ljubljano bi rada šla, ker že dolgo nisem bila. In nekaj prijateljic imam, ki jih nisem obiskala že vrsto let.« »Ja, koliko časa pa mislite ostati?« »Dan ali dva, ne vem še.« »Greste sami ali gre z vami še kdo?« »Le Maričko bom vzela s sabo, ker mi bo v pomoč.«

Pristal je na to, čeprav s težkim srcem. Pa naj gre, če bo potem lažje živela.

Med vožnjo proti Ljubljani je razmišljala o tem, da bi se zapeljala do Kranja in ga obiskala. Morda bi jo sprejel in se je razveselil. Kaj pa, če mu ne bi bilo po godu? Sedaj je bolan in nič več mlad kot nekoč, ko je še hodil za njo.

(Se nadaljuje)

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)
Četudi kdaj dobite negativen odgovor oziroma kakšno zavrnitev, to ne pomeni, da je konec sveta. To samo pomeni, da se vam ponujajo druge, mogoče celo boljše možnosti, kot je bila ta, ki vam ni bila dosegljiva. Nikoli ne vrzite puške v koruzo.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Na poslovnem področju se vam bo zdelo, da kar tjavendan prenašate skale v kamnolomu in temu ne vidite konca. Toda obrnite se na najbližje in prijatelje. Tam vedno najdete podporo in tudi tokrat bo tako. Vse mine in tudi tokrat ne bo nič drugače.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
Uf, ne bo vam lahko, a saj veste – ko vam življenje zapre ena vrata, se odprejo druga. Vi samo glejte, da ne boste predolgo kot bimec Ferdinand gledali v zaprta vrata, ker vmesni čas lahko porabite za to, da ustvarjate na novo.

Rak (22. 6.–22. 7.)
Tudi vi imate okoli sebe najbližje, pa naj bodo družinski člani ali pa prijatelji. Tokrat jih boste potrebovali, saj vas bodo neprijetni občutki kar zalili. Toda brez skrbi, s pomočjo najdražjih jih bo čas v kratkem spet odplaval v zgodovino.

Lev (23. 7.–23. 8.)
Zavedajte se, da so planeti trenutno nametani kot s fračo in da lahko pričakujete težave ali na delovnem področju ali doma. Zvestno se zadržujte pri komunikaciji in uporabljajte tisto, kar vam je dano z rojstvom: šarm, magnetizem in očarljivost.

Devica (24. 8.–23. 9.)
Tudi vi boste začutili nemoč, vendar se za razliko od mnogih zavedate, da je to samo goljufivi ego in da bo vse minilo. Tisto, kar pa morate upoštevati, je, da poiščete samoto, ko začutite, da jo potrebujete.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
Za vsakim dežjem posije sonce in to je vse, kar morate imeti trenutno v mislih. Če vam otroci parajo živce, če vam žlice padajo iz rok, če vam nadrejeni povzročajo težave ... Vse to bo minilo, in to že kmalu. Vklpite senzor za prijetne male stvari.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)
Nikar ne sekajte z repom naokoli. Ne po drugih in še manj po sebi. Četudi boste v kotu, ne razmišljajte, koga bi pičili s strupeno konico, temveč se raje potopite v meditativne vode in v njih poiščite svoj mir. Vse bo še dobro.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
Kakršnekoli novice že boste prejeli, sprejmite in poglejte jih v širšem okvirju. Nič ni tako hudo, da se v tem ne bi dalo poiskati nekaj pozitivnega in iz tega izvleči nekaj dobrega za prihodnost. Saj se bo zelo kmalu vse obrnilo v dobro smer.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
No, ja, četudi vaše finance ne bodo tako krasno, kot ste si to zamislili, to še ne pomeni, da bo konec sveta. To samo pomeni, da bo treba na finančnih računih obrisati prah in razmisliti, kaj spremeniti, da ne bo prihodnjič ponovni šok.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
Zastarele stvari, pa naj bodo konkretne stvari ali naše predstave in utvare, bo treba zamenjati in predvsem izpustiti iz rok. Razmislite, katere stvari vam ne služijo več in zlasti katere vam prinašajo več stresa kot veselja.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
Počutili se boste izčrpane, občasno pravzaprav kar izmučene. Vzemite si čas zase. Če ste zanemarili meditativne in sproščujoče tehnike, je čas, da jih obudite, če jih pa doslej še niste izvajali ... Kaj čakate? Presenečeni boste.

TA JE DOBRA

Dobra investicija
Odvetnik pokliče svojega bogatega klienta in reče: »Imam eno dobro in eno slabo novico.«
Tajkun: »Zelo slab dan je za mano, povejte mi najprej dobro.«
Odvetnik: »Vaša žena je pred dvema tednoma investirala 5000 evrov v dve sliki. Ona verjame, da sta vredni od 5 do 10 milijonov.«
Tajkun: »Bravo! Vsa čast ji! Končno nekaj od nje. In kakšna je slaba novica?«
Odvetnik: »Na slikah ste vi in vaša tajnica.«

Izostanek od pouka
Učiteljica se obregne ob Janezka:
»Janezek, včeraj si spet manjkal v šoli. Kaj se dogaja?«
»Babica je zbolela.«
»Vsakič, ko manjkaš v šoli, naj bi bila tvoja babica bolna. Ne verjamem ti!«
»Veste, učiteljica, tudi doma sumimo, da se babica le pretvarja.«

Koliko je ura
Psihiater na avtobusni postaji nestrpno čaka avtobus in vpraša naključnega gospoda: »Oprostite, gospod, morda veste, koliko je ura?«
Gospod: »Žal ne vem.«
Psihiater: »Nič zato! Ne vzemite si tega k srcu, razmišljajte pozitivno. Najpomembnejše je, da sva se o tem pogovorila in ste pripravljeni priznati, da ne veste, koliko je ura.«

Bunda na gumble
Kako je ime najbolj oblečenemu Afričanu?
Mabundo Nagumbe.

LAŽJI SUDOKU

9	4	1	3		5	6	7	
3				7				1
		5				2		
		8	6		9	1		
			4					
		6	2		7	5		
		7				8		
8				9				6
	6	3	5		8	9	4	

Rešitev:

2	7	6	5	1	5	6	9	2
9	1	2	2	6	7	7	5	9
5	2	8	6	9	7	4	6	1
6	8	5	7	2	9	1	7	4
2	9	7	1	7	8	6	6	5
7	6	1	6	9	8	2	2	2
1	6	7	9	1	5	7	9	3
1	9	7	7	6	2	8	6	6
8	7	9	5	2	1	7	6	6

TEŽJI SUDOKU

2		3		7				
					3		2	6
		1				3		
	1		5	7				9
		5				8		
7			9	2			5	
		6				7		
9	4		1					
				4		9		3

Rešitev:

2	9	6	5	7	4	8	2	1
5	8	2	9	6	1	7	7	6
7	1	7	6	2	9	5	6	8
1	5	9	2	6	7	6	2	7
6	6	7	9	5	2	1	8	9
7	2	6	7	9	1	8	5	9
9	2	1	6	5	8	6	7	7
8	6	9	1	7	7	6	9	2

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

SREDA, 7. SEPTEMBRA 2022

TRGATEV V VITOVLJAH

Turistična kmetija Ipavec organizira trgatve v Vitovljah. Na avtobusni postaji pred Mercator centrom na Primskovem vas bo čakal avtobus ob 7.30. Pot vas bo vodila naravnost v Vitovlje, naselje nad Šempasom pri Novi Gorici. Tam vas bo gospodar Mitja pričakal z narezkom, sledila bo razlaga o pravilnem obiranju grozdja, nato pa se boste nekaj uric preizkušali ob obiranju in polnjenju košaric z grozdem. Po trgatvi vas bo čakalo okusno domače kosilo, med katerim bo za dobro voljo poskrbel harmonikar, ki bo tudi po kosilu poskrbel za dobro zabavo in ples. Če boste hoteli, se boste lahko peš odpravili do bližnje vrtnarije ali do romarske cerkvice, od koder pogled seže vse do morja. Domače dobrote lahko tudi kupite. Odhod proti domu je načrtovan okoli 18. ure. Ne pozabite na udobno obutev in veliko dobre volje! **Vsak trgač prejme sodček vina (5 litrov).**

CENA JE 18 EUR.

Cena vključuje: avtobusni prevoz, malico, kosilo, nezgodno zavarovanje.

Pokličite
041 935 586
MITJA – od 13. do 17. ure
031 228 766
PETRA – od 17. ure dalje

Ugoden nakup domačih, na zraku sušenih mesnin

- 1. nagrada: 3 buteljke vina + 10 litrov točenega vina
- 2. nagrada: 2 buteljki vina + 5 litrov točenega vina
- 3. nagrada: 1 buteljka vina + 3 litri točenega vina

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do torika, 23. avgusta 2022, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

SESTAVIL: F. KALAN	POROČE- VALSKI URAD	LENOBEN OTROK (LJUBJK.)	PISA- TELJICA BLYTON	PUŠČAVA V IZRAELU	NASLOV PREŠER- NOVE PESMI	DRŽAVA NA SEVERU ZDA	GEORGE ORWELL	OGEL (STAR.)	SMUČARKA MAZE	ISLAMSKI TEOLOG	MUSL. POSTNI MESEC
NAŠA PEVKA (A. G.)		2									
RODO- SLOVJE											
UGANKA							POKRAJINA V VIETNAMU BRITANSKA GLASBENA SKUPINA				
NAŠA GLASBENA SKUPINA					VRTNA RASTLINA PIVSKI VZKLIK					7	
CIRIL ŠKERJANEC			GUBA NAD OČESOM AZORSKO OTOČJE					FOTO- GRAFIJA	OSKAR DEV POVERILNO PISMO		
HUMO- RISTKA PUTRIH				POKRAJINA V SUDANU KRAŠKA DEPRESIJA							
KRISTUS						MONGOLSKI VLADAR SIGNAL ZA NEVARNOST					
STARA PROSTOR- NINSKA MERA ZA VINO				5	POKRAJINA V S. ARABLI HRV. PEVEC (MIRO)					DRŽAVA V JUŽNI AMERIKI	ANTIČNO IME REKE GUADIANE V ŠPANIJI
GORENJSKI GLAS	ZUNANJI DEL UST	IGRALEC JULIA VOJAK S CELADO						SNEŽNA GRUDA			
UČILNICA (ZASTAR.)								LUKA V JEMNU SMEŠNOST, NOROST			
SELEN	9		MESTO V INDIJI PREKLIC ZAKONA					RIM. BOGI- NJA JEZE FR. SKLAD. (JACQUES)			
TALNA POVRŠINA				TONSKI OB- SEG (LAT.) OBLIKA IMENA ELLJ						8	
SL. PEVEC (OMAR)						PAS PRI KIMONU SEN, SPANJE				ZGODO- VINSKI KRAJ V ŠVICI	NAŠA PISA- TELJICA (LELA B.)
MALIK					SKLA- DATELJ MOKRANJAC						
MESTO V KOLUMBUJI				6	DUO, DVOJICA NEUMET- NJSKO DELO				IVO JAN ODISEJ, ULIKS		
PRIPADNICA ARIJSKE RASE							GORSKI VZPON MOŠTVO, POSADKA				
GORENJSKI GLAS	ZVITEK VOLNE	BRITANSKI IGRALEC (MICHAEL) LEIBNITZ (SL. ZAPIS)							SPAJKA		
ZAČIMBA ZA KUHANO VINO								1	REKA V KAZAH- STANU OBNOVA		
LJAK				TELESNA STRAST	MODRO ZELEN POLDRAG KAMEN						
PAS (KNJIŽNO)					SLIKAR SUBIC	ZVEŠTA DO- MAČA ŽIVAL PRIPADNICA GALCEV				ZAČETNA VRSTA PRI PLETENJU	TRGALKA
BOŠTJAN NACHBAR			SKLEPNA VEZ (ANAT.) MESTO V ITALIJI								
PASJA PASMA							ROPARSKA PTICA GLASBENIK DEDIČ				
KRAVIČKA TELIČKA				POLET, ZAGON DALMATIN- SKA ANA						SIMON GREGORČIČ UREDNIČA PENZES	
KRAČA ČAČKA					KRTOVA LUKNJA TIP VOZILA HYUNDAI				4		
ABOLICIJA AMBITUS ILKAN KASSALA NEGEV	PESEM Z MRACNIM VZDUŠJEM	ENEJ (LAT. ZAPIS) PEVKA MO- RISSETTE								SOBNO SVETILO ŽIVALSKI IZRASTEK	
MESTO V ŠVICI							KRILATI DEČKI PAULA ABDUL				
SVETLO ANGLESKO PIVO					KAMNINA ZA APNO DRŽAVNA BLAGAJNA						
LANTAN			GLAVNI ŠTEVNIK STAR SLOVAN	3				PRITOK SAVINJE PRI CELJU			
PRIPADNIK ANARTOV OB TISI											
NAŠA NEKDANJA VALUTA											
MODEL VOZILA OPEL											

1	2	3	4	
5	6	7	8	9

Štirje večeri Kina nad mestom

Škofja Loka – S komično dramo Prastica, slabšalni izraz za žensko se je včeraj začel letošnji Kino nad mestom, ki ga skupaj pripravljajo Kino Sora, Knjižnica Ivana Tavčarja in Zavod 973. Danes zvečer je na sporedu športno-dokumentarni film 2017, ki obnavlja zgodbo z evropskega prvenstva v košarki v Carigradu z besedami vseh dvanajstih igralcev, selektorja in njegovega trenerskega štaba ter vodstva reprezentance. Povzemajo jo tako, kot so jo doživljali sami, zato je precej drugačna od tiste, ki jo poznamo navijači, velikokrat pa bolj kot besede govorijo čustva, ki so se prebudila v pripovedovalcih. Jutri je na sporedu komična drama Vojvoda, ki govori o 60-letnem taksistu Kemptonu Buntonu, ki je iz Narodne galerije v Londonu ukradel Goyev portret vojvode Wellingtona. To je bila prva (in ostaja edina) tatvina v zgodovini galerije. Kempton je poslal niz pisem, v katerih je v zameno za vračilo slike zahteval, da vlada vsem upokojencem zagotovi brezplačno televizijo. Šele petdeset let kasneje pa je prišla na dan vsa zgodba. V nedeljo si bo moč ogledati še mladinski film Vesolje med nami. To je drama o odraščanju, postavljena v mestece Kostanjevica na Krki. Zgodba govori o 14-letnemu Kanadčanu Tobiju, ki z mamo Kristino za poletne počitnice pripotuje na obisk v Slovenijo k babici Gizeli. Vsi filmi se na eni najlepših razglednih točk v Škofji Loki – terasi otroškega in mladinskega oddelka Knjižnice Ivana Tavčarja oziroma nekdanje Name – začnejo ob 21. uri, če bo vreme deževno, pa je rezervni datum še ponedeljek, 15. avgusta.

Spominska slovesnost na Slopeh

Špitalič – Krajevni odbor Združenja zveze borcev za vrednote NOB Motnik - Špitalič vabi na proslavo in počastitev krajevnega praznika Krajevne skupnosti Motnik in Krajevne skupnosti Špitalič, ki bo v soboto, 13. avgusta, ob 10. uri pri spominskem obeležju na Slopeh. Slavnostni govornik bo župan Občine Kamnik Matej Slapar.

www.gorenjskiglas.si

Javno opazovanje nočnega neba

Kamnik – Člani RAK – Raziskovalno-astronomskega krožka Gimnazije in srednje šole Rudolfa Maistra Kamnik skupaj s kamniškimi astronomi znova vabijo na zdaj že tradicionalno poletno opazovanje nočnega neba, ki bo letos potekalo pod okriljem dogajanja festivala Kamfest. Javno opazovanje s teleskopi bo v primeru lepega vremena na travniku pri muzejskih kaščah ob gradu Zaprice v nedeljo, 14. avgusta, od 19. dalje. »Na začetku bo nad obzorjem še Sonce, ki bo sicer kmalu zašlo, najbolj zgodnji pa si bomo še pred njegovim zaidom morda lahko ogledali tudi kak izbruh s površine naše zvezde in pege, ki se zadnje leto na Sončevi površini spet pojavljajo v lepem številu. Kmalu po zaidu Sonca se bo na vzhodni strani neba že pokazal Saturn z znamenitimi 'prstani', kako uro kasneje pa še Jupiter s svojimi štirimi največjimi, Galilejevimi lunami. Poleg teh si bomo lahko ogledali še kako meglico, nekaj zvezdnih kopic in galaksij poletnega nočnega neba. Morda pa nam uspe vmes ujeti tudi katerega izmed zapoznelih utrinkov iz roja Perzeidov in še kaj,« vabi pobudnik dogodka Lojze Vrankar. Organizatorji obiskovalce pozivajo, naj svoja vozila pustijo na vznožju Zapric in se do prizorišča odpravijo peš.

Zmanjšujejo okoljski odtis

Bohinj – Doživite vrhunec poletne sezone v Bohinju jutri, 13. avgusta, z zabavo za vse generacije, ki bo trajala do tretje ure zjutraj. Ob 20. uri pridejo na oder Sam's Fever, dve uri kasneje Big Foot Mama in ob polnoči Dejan Dogaja. Začenjajo sicer ob 17. uri s tržnico ob promenadi v parku ob Bohinjskem jezeru, ob 18. uri se bo oglasil tudi čarodej Jole Cole. Bohinjska noč je bila do leta 2019 znana pod imenom Kresna noč. Letos so v Turističnem društvu Bohinj poskrbeli, da bo njen okoljski odtis čim manjši. Zagotovili bodo prevoz na prireditve in z njih, avtobusi bodo celo noč brezplačno vozili po Bohinju, tudi zapore glavne ceste ne bo. Odločili pa so se še, da tudi z lučkami v jajčnih lupinah ne bodo več onesnaževali okolja, saj s spuščanjem lučk po jezerski gladini v določeni meri onesnažujejo tako vodo kot zrak. Raje bodo poskrbeli za pestro dogajanje z atrakcijami na vodi in na prireditvenem prostoru Pod Skalco.

postaji v Kranju bo ob 8.45, odhod vlaka bo ob 8.56. Do Jesenic se boste peljali z vlakom, nato pa pot nadaljevali s kolesi v Kranjsko Goro in do Belopeških jezer ter nazaj do Jesenic. Z Jesenic bo odhod vlaka ob 18.06.

Po poti spomina in tovarištva

Cerklje – Občinska organizacija Združenja borcev za vrednote NOB Kranj Cerklje na Gorenjskem in Občina Cerklje na Gorenjskem vabita v soboto, 13. avgusta, na pohod po poti spomina in tovarištva v Spominski park tovarištva Davovec. Zbirno mesto bo ob 8. uri pri lovskem domu LD Krvavec na Štefanji Gori. Zbrani bodo pri grobišču na Brezovici položili venec in obudili spomin na 2. grupo odredov ter na trinajst padlih borcev 2. grupe odredov in tri borce Krvavške čete. Letos od napada mineva osemdeset let.

Juliana trail Kobarid–Bovec

Šenčur – Turistično društvo Šenčur organizira v soboto, 20. avgusta, pohod po 13. etapi Juliane trail Kobarid–Bovec: Kobarid–Trnovo–Log Čezsoški–Čezsoča–Bovec. Skupne zmerne hoje bo šest ur. Možna bo tudi krajša varianta. Informacije daje in prijave zbira do četrta, 18. avgusta, Franci Erzin, tel. 041 875 812.

OBVESTILA

Medgeneracijsko sodelovanje

Preddvor – V Medgeneracijskem centru Preddvor – Turistično-informativnem centru (TIC) Preddvor, bo v sredo, 17. avgusta, ob 18.30 Joga obraza – za lahkotno srce. Obvezne prijave do zasedbe mest na mkc-prijava@luniverza.si ali po telefonu 04 280 48 25.

KONCERTI

Marija, mati ljubljena

Kropa – Župnija Kropa in Kulturno središče Mežnarija Kropa vabita v nedeljo, 14. avgusta, ob 18. uri v cerkev Device Marije »pri kapelici« na (pred)praznični koncert Marija, mati ljubljena. Koroške in druge slovenske Marijine pesmi bosta izvajali Katja Križnar in Marta Habe.

KINO SPORED

CINEPLEX, KRANJ

Sobota, 13. 8.
17.30, 20.30 NAK
14.30, 17.00 DC LIGA SUPER LJUBLJENČ-KOV, sinhro.
15.00, 20.00 HITER KOT STREL
13.45, 15.45, 17.45, 19.45 MINIONI: GRUJEV VZPON, sinhro.
14.45, 16.45, 18.45 MINIONI: GRUJEV VZPON, 3D, sinhro.
18.00 THOR: LJUBEZEN IN GROM
19.20 ELVIS
15.30, 20.45 TOP GUN: MAVERICK

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 12. 8.
21.00 2017 (Kino nad mestom, vstop prost)

Sobota, 13. 8.
21.00 VOJVODA (Kino nad mestom, vstop prost)

Nedelja, 14. 8.
21.00 VESOLJE MED NAMI (Kino nad mestom, vstop prost)

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

LOTO

Rezultati – žrebanje 10. 8. 2022
5, 7, 18, 23, 26, 29, 37 in 12

Loto PLUS: 2, 10, 11, 15, 16, 31, 38 in 37
Lotko: 4 4 0 8 6 4

Sklad 14. 8. 2022 za Sedmico: 3.760.000 EUR
Sklad 14. 8. 2022 za PLUS: 950.000 EUR
Sklad 14. 8. 2022 za Lotka: 300.000 EUR

Pisatelj Ivan Sivec na prikupen in razumljiv način opisuje življenje in delo enega največjih slovenskih pisateljev Ivana Tavčarja. »Visoški gospod« s podnaslovom »Vse ljubezni pisatelja Ivana Tavčarja« je prvi biografski roman o ustvarjalcu Cvetja v jeseni in Visoške kronike, izšel je lani ob 170-letnici Tavčarjevega rojstva. Ljubezen nam je vsem v pogubo, je zapisal Ivan Tavčar. Knjiga za vse čase, za mlade in stare, za šolarje in starše.

25
EUR

* poština

Trda vezava, 17,5 x 24,5 cm, 304 strani

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1, v Kranju, jo naročite po tel. 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si

Pri pošiljanju po pošti se poština zaračunava po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.siMale oglase sprejemamo:
**za objavo v petek do srede
do 14. ure in za objavo
v torek do petka do 14. ure!**Delovni čas:
**ponedeljek, torek, četrtek,
petek neprekinjeno
od 8. do 15. ure, sreda od
8. do 16. ure, sobote, nedelje
in prazniki zaprti.**

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

ODDAM

V Izoli oddam stanovanje dvema študentkama, v času od 1. oktobra do 31. maja, tel.: 041/787-995 22001989

FESST, d.o.o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

DVO SOBNO stanovanje na Mlaki pri Kranju, tel.: 040/325-115 22001974

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

HYUNDAI Getz 1.3, letnik 2003, lepo ohranjen, tel.: 041/877-447 22002002

KIA Sportage 1.6, bencin, bel, l. 2016, 54.000 km + zim. gume, zelo ohranjen, tel.: 041/411-964 22002004

PEUGEOT 207, 5 vrat, l. 2010, bencin, ohranjen, 130.000 km, tel.: 041/774-279 22001972

SEAT Leon 1.9 TDI, letnik 2009, črne barve, registriran, primerno ohranjen, tel.: 031/520-004 22001956

ŠKODA Octavia, limuzina, TSI motor, siva, l. 07/2022, cena 25.500 EUR oz. po ogledu, tel.: 040/567-544 22001977

KUPIM

ODKUP vozil v okvari ali poškodovanih. Avto Tojos, Tomislav Josipovič, s.p., Dnulovka 23a, Kranj, tel.: 031/629-504 22001895

ODKUPIMO karambolirana vozila, vozila v okvari, slabše ohranjena in nevozna, poceni avtoveleka po celi Sloveniji, Grega Meze, s.p., Čopova 1, Lesce, tel.: 040/629-675 22000065

MOTORNA KOLESA

PRODAM

MOPED Tomos avtomatik, tel.: 041/316-617 22001992

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

2 gumi s platišči, cena 30 EUR, tel.: 04/25-21-167 22001968

ENKRAT rabljen, praktičen, snemljiv nosilec za 3 kolesa, za na zadnja vrata, cena 45 EUR, tel.: 040/129-077 22001908

STROJI IN ORODJA

PRODAM

AVSTRIJSKI cepilec drv Zipper, 12 T., 4 KW, do 1 m dolžine, vertikalni, malo rabljen, tel.: 051/819-044 22001952

MANJŠO kosilnico, greben košnje 90 cm in zračno puško, tel.: 041/364-504 22001988

ROČNO prešo za sadje, 50 l, na podstavku, cena 50 EUR, tel.: 031/604-950 22002001

STAREJŠO stružnico za kovino, cena je simbolična, tel.: 031/262-046 22002000

VIDIA klino fi 600 in 400 ter traktorski nakladalec na kolesih, tel.: 041/364-504 22001986

GRADBENI MATERIAL

STAVBNO POHIŠTVO

PRODAM

VHODNO vratno ohranjeno desno krilo s 4 ključi, Krize, tel.: 051/819-044 22001951

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 22001888

METRSKE bukove okroglice in mešana drva, možna dostava, tel.: 041/811-794 22001971

SUHA razžagana drva - gaber, tel.: 031/722-550 22001966

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

KUHINJO, brez električnih aparatov, delo mizarja, ugodno, tel.: 031/736-059 22001967

KUHINJSKI sestav Gorenje, z belo tehniko, tel.: 041/469-738 22002003

GOSPODINJSKI APARATI

PRODAM

PARNO postajo Tefal SV 6116, nova, nerabljena, račun priložen, cena 70 EUR, tel.: 04/59-57-270, 041/813-932 22001962

OGREVANJE, HLAJENJE

PRODAM

PEČ na olje za centralno ogrevanje 25 kw in cisterno 1.500 l, tel.: 031/555-134 22001963

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

ŽENSKA in moška kolesa starejše in novejšje izdelave, lepo ohranjena, ugodna cena, tel.: 070/691-103 22001982

ŽENSKO in moško trekking kolo Nakamura, tel.: 040/557-288 22001985

HOBI

KUPIM

ODLIKOVANJA, medalje, značke, razglednice, kovance, bajonete, sablje, čelade, uniforme, tel.: 051/740-430 22001847

IŠČEM

ODLIKOVANJA, značke, kovance, slike, srebrino, luči, ure in razne druge stvari ..., tel.: 068/173-293 22001945

KNJIGE, PUBLIKACIJE

PRODAM

ZGODBE Sv. pisma, komplet 18 snopičev, 1899-1916. Cena 9.000 EUR, tel.: 040/567-544 22001978

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, unikat, različni motivi, velikosti - poletni popusti!, tel.: 040/567-544 22001977

STARINE

PRODAM

STARA lesena kolesa, tel.: 031/472-582 22002007

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kipe in drobnarije, tel.: 051/258-936 22001893

OTROŠKA OPREMA

PRODAM

BELO otroško posteljico z jogijem, ugodno, za simbolično ceno, tel.: 041/875-814 22001970

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

PRODAM

BIO magnetno blazino, v garanciji, zelo ugodno, tel.: 051/253-303 22001988

ŽIVALI IN RASTLINE

PODARIM

MLADO muco, tel.: 051/397-239 22001973

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

"ŠPINDEL" za poravnalko (obel mašino) z ležaji, tel.: 031/699-145 22001991

ENOREDNI silažni kombajn Mengele, tel.: 041/923-994 22001987

ENOREDNI silokombajn in traktorsko škropilnico, tel.: 031/510-795 22001999

KOSILNICO BCS 127, cena 500 EUR, in kamerunske jageničke, cena 60 EUR, tel.: 041/758-972 22001965

PRIKOLICO za prevoz okroglih bal, 15 kosov, hidravlično nakladanje, tel.: 041/807-416 22001997

SLAMOREZNIKO Epple 933 s cevimi, motor 11 kw, tel.: 031/699-145 22001990

TRAKTOR Steyr, letnik 1953, v okvari, tel.: 041/967-554 22001994

KUPIM

IZKOPALNIK krompirja, tel.: 031/467-943 22001955

IZKOPALNIK krompirja in tarup za uničevanje krompirjeve cime, tel.: 068/150-640 22001995

PRIDELKI

PRODAM

BRINOVE jagode, tel.: 040/888-200 22001979

SILAŽNO koruzo, okolica Kranja - Bitnje, tel.: 031/311-924 22001996

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI - nesnice, jarkice, rjave barve, pred nesnostjo, in kg bele piščance. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Senčur, tel.: 041/710-113 22001891

14 dni starega bikca ČB, tel.: 031/387-440 22001960

2 burgerski kozi, brez rog, stari 16 mesecev, in 2 kozlička, stara 4 mesece, tel.: 040/206-003 22001983

BIKCA ČB, starega 14 dni, tel.: 031/446-519 22001961

ČB bikca, starega 14 dni, tel.: 031/803-521 22001958

ČB bikca, starega 3 tedne, tel.: 041/886-862 22001964

KRAVO simentalčko, staro 3 leta, in bikca, starega 4 mesece, tel.: 041/926-269 22001957

NESNICE - rjave, grahaste, črne, pred nesnostjo. Brezplačna dostava. Prodaja tudi na Vranskem. Vzreja nesnic Tibao Svatina Vanja, Babinci 49, 9240 Ljutomer, tel.: 02/58-21-401 22001915

PRAŠIČE, težke od 50 do 120 kg, mesni tip, možnost izbire moškega spola in možna dostava, tel.: 041/455-732 22001986

TELIČKO križanko ČB - BBP, staro 10 dni, tel.: 041/833-872 22001993

TELIČKO simentalčko, staro 4 mesece, tel.: 040/298-300 22002005

TELIČKO simentalčko, staro pet mesecev, tel.: 031/309-731 22002006

KUPIM

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo - Kogler. Plačilo v 3 dneh, eko plus. Oddamo v rejo pitance, bikce in teličke. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081 22001890

OSTALO

PRODAM

NOVE lesene gajbice za krompir ali jabolka, tel.: 04/53-36-792, 041/673-792 22001969

SILAŽNO koruzo, 9 ha, prodamo najboljšemu ponudniku v kompletu, Prebačovo - Kranj, tel.: 041/659-976 22001959

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

IŠČEM voznika kombija za nočno dostavo časopisa (upokojenec); Robert Šnid, s.p., Posavec 137, Podnart, tel.: 041/710-698, Robi 22001984

IŠČEM

IŠČEM DELO - kovinostrugar, na klasični, tudi CNC, iščem honorarno delo za daljše obdobje, tel.: 040/271-574 22001953

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zaves, plise zaves, komarniki, markize, www.asteriks.net 22001889

ADAPTACIJE - vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija - po zelo ugodni ceni. LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 22001894

BELJENJE in glajenje sten, antiglivični premazi, dekorativni ometi in opleski, barvanje nadstreškov, ograj in fasad, vam nudim Pavec Ivan, s.p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 22001910

RADIO KRANJ 97.3
tvoji najljubši hiti

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasa z geslom: **BUČE NA VSAKI MIZI**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 26. julija 2022, so: **Ivo Tavčar** iz Škofje Loke, ki prejme 1. nagrado (bon trgovine OBI v vrednosti 20 EUR), ter **Monika Kern** iz Kranja in **Jože Frelih** iz Železnikov, ki prejmeta 2. in 3. nagrado (knjiga Melanda). Čestitamo.

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

IVAN SIVEC
CVETOČA Slovenija
Sedem steza do neba

Prijubljeni pisatelj Ivan Sivec je knjigo posvetil Sloveniji, ki jo ima neizmerno rad in ji želi vse najboljše. Prebrali boste zgodbe o dveh mladih zdravnikih, ki povsod naletita na ovire, o eni od številnih radijskih postaj na naših tleh, o pasjem prijatelju, katerega družba je velikokrat boljša od človeške, o zakoncih, ki se jima šele v času covida-19 odprejo oči ...

200 strani, trda vezava

15 EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

KRUH
BREZ KVASA

Strokovnjakinja peke kruha Polonca z nami deli svoje znanje, recepture in napotke, kako brez kvasa speči odlični domači kruh, narejen iz različnih vrst mok in z različnimi vzhajalnimi sredstvi - droži, soda, vinski kamen in pecilni prašek.

148 strani, mere: 20 x 24 cm

27 EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Milena Miklavc
Kuharske prismodarije
za pobalničke in babice

Vas zanima, kako se vnuki učijo pomembnih vrednot in življenjskih modrosti, ki jim pomagajo, da v času odrasčanja bolje razumejo sebe in druge? Vzemite v roke Kuharske prismodarije, v njej boste našli namige, ki jih je vredno posnemati ter tudi kuharske recepte!

Redna cena knjige je 20 €, če jo naročite na Gorenjskem glasu je cena le

17 EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a, Kranj, izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871

22001892

PEČARSTVO, lončene peči, zidani kamini, kmečke peči, obnova, popravilo, izdelava, izris. Trgovina Kamin, Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska cesta 2, Radovljica, tel.: 040/364-636

22001256

SANACIJA dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtnje, zidava in popravila, nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko Rajko, s.p., Brezje pri Dobu 4a, Dob, tel.: 051/828-419

22001783

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246

22001257

ŽE 25 LET z vami grad. podjetje RE-DŽO.B, d.o.o., Adergas 13, Cerklje - izvajamo vse od temeljev do streh, notranji ometi, predelne stene, vse vrste fasad, kamnite in betonske škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, tel.: 041/294-279, 041/589-996 22001975

RAZNO

ZBIRAM in odvažam odpadno železo, aluminij, inox, baker, odvoz brezplačen, tel.: 070/385-956

22001976

PODARIM

150 kom. kozarcev za vlaganje, prost. 700 ml, oprani, s pokrovčki z navojem, Škofja Loka, tel.: 059-941-939

22002008

ZASEBNI STIKI

SAMSKI upokojenec, star 66 let, iščem partnerko za srečanja, tel.: 041/565-233

22001954

SAMSKI fant, star 36 let, iz Gorenjske, iščem žensko, staro od 25 do 40 let. Bodi iskrena, poštna, delovna, pozitivna, imej resne namene. Iščem iskreno prijateljstvo ali resno zvezo. Oglasi se na tel.: dhrvatic@gmail.com

22001981

SI prijetelega videza in stara do 60 let? Si želiš občasnih intimnih srečanj in pogovorov? Potem se oglasi vitalnemu upokojencu, diskretnost zajamčena, tel.: 030/316-584

22001980

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek, pradedek, brat in stric

TONE ROBLEK

tesarski mojster v pokoju, iz Potoč

Ob smrti moža, očeta, tasta, dedka, pradedka, brata, strica in bratranca Antona Robleka iz Potoč pri Preddvoru se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem, pojetju Intec MKD za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in vso pomoč v najtežjih dneh. Iskrena hvala gospodu župniku Pavlu Okolišu za lepo opravljen pogrebni obred, pogrebni službi Navček in pevcem. Hvala zdravniškemu osebju paliativne ekipe SB Jesenice za zdravljenje, posebna zahvala pa njegovi osebni zdravnici Nataši Kern, Domu oskrbovancem Preddvor za pomoč na domu in patronažni službi iz Kranja, ki ste nam pomagali v času njegove bolezn.

Še enkrat hvala vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste ga imeli radi, ga spoštovali ter ga pospremili na zadnjo pot.

Žaljuči vsi njegovi

*Ugasnila je luč življenja,
se prižgala luč spomina,
ko ostaja v srcu tiha,
skrita bolečina.*

OSMRTNICA

Pretreseni in z globoko žalostjo v srcu vam sporočamo, da nas je zapustila naša dolgoletna sodelavka

EMILJANA KUTNJAK

Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Sodelavke in sodelavci Splošne bolnišnice Jesenice

OSMRTNICA

V 81. letu se je za vedno poslovila naša draga žena, mami, mama, tašča, sestra in teta

JOŽICA KADIVEC

roj. Perčič, Karunova mama s Povelj

Od nje se bomo poslovili v soboto, 13. avgusta 2022, ob 14. uri s sveto mašo na Trsteniku. Krsta pokojne bo od petka od 15. ure dalje v tamkajšnji mrliški vežici.

Drago mamo priporočamo v molitve.

Žaljuči vsi njeni

*Srce tvoje je zastalo,
zvon v slovo ti je zapel,
živela bo le misel nate,
saj v naših srcih vedno boš ostala.*

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 83. letu starosti po hudi kratkotrajni bolezni za vedno zapustila naša draga

HELENA ZUPAN

rojena Valjavec, po domače Šivčeva iz Kovorja

Pogreb drage pokojnice bo v soboto, 13. avgusta, ob 16. uri na pokopališču v Kovorju. Žara bo v tamkajšnji mrliški vežici od 13. ure dalje.

Žaljuči vsi njeni

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.*

ZAHVALA

V 79. letu nas je zapustila dobra in ljubeča žena, mami, mama, stara mama, tašča, sestra in teta

PAVLA HAFNER

iz Binklja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovane sveče in svete maše. Še posebej gre zahvala sosedom za vso pomoč in vse molitve. Zahvaljujemo se gospodu Janezu Šketu za opravljen pogrebni obred, pogrebni službi Akris in pevcem za lepo zapete in zaigrane pesmi. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žaljuči vsi njeni

*Hvala ti, mama,
za rojstvo, življenje.
Hvala za čas,
za ljubezen, skrbi.
Hvala za bisere,
sikane v trpljenje.
Mama, naj večna
ti lučka gori!*

ZAHVALA

Mirno in spokojno je zaspala naša dobra mama, stara mama, prababica, tašča, sestra in teta

MARIJA KALTENEKAR

roj. Zavrl, iz Kranja

Ob njenem slovesu se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala osebju Doma starejših občanov Kranj za skrb in nego, gospodu župniku dr. Andreju Nagliču za občutene besede in lepo opravljen pogrebni obred, pogrebni službi Komunale Kranj in pevcem Kranjskega kvinteta.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žaljuči vsi njeni

ZAHVALA

V 93. letu nas je zapustila draga mama, stara mama, prababica, sestra in teta

MARIJA JANČAR

roj. Gole, iz Kranja

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, cvetje, sveče, darovane maše in ostalo pomoč. Zahvaljujemo se gospodu duhovniku Vinku Podbevšku za lepo opravljen pogrebni obred, pevcu gospodu Janezu Trilerju za lepo petje in glasbeno spremljavo ter Komunali Kranj za organizacijo pogreba. Zahvaljujemo se tudi Domu upokojencev Kranj za nego in oskrbo naše mame v zadnjih letih njenega življenja.

Hvala vsem, ki ste našo drago mamo pospremili na njeno zadnjo pot.

Žaljuči vsi njeni
Kranj, 2. avgusta 2022

*Odšla si tja,
kjer ni trpljenja.
Tolažimo se s tem,
da uživamo sladke sen.*

ZAHVALA

V 93. letu je odšla k večnemu počitku naša draga mama, babica, prababica, sestra in teta

VIKTORIJA ČADEŽ

roj. Tepina, s Kokrice pri Kranju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za tople stiske rok in tolažilne besede ob izražih sožalja, za podarjeno cvetje, sveče in denarno pomoč. Hvala osebju Centra celostne oskrbe Ljubljana za kratkotrajno pomoč pri negi. Zahvaljujemo se g. župniku Jožetu Kljunu in pogrebni službi Komunale Kranj za lepo opravljen pogrebni obred. Zahvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žaljuči vsi njeni
Kokrica pri Kranju, v avgustu 2022

Denar prispevali češki planinci

Češka kočna na Spodnjih Ravneh je bogatejša za novo pomivalnico, ki so jo letošnje poletje uredili ob finančni pomoči čeških planincev.

JASNA PALADIN

Zgornje Jezersko – Češka kočna na Spodnjih Ravneh Čeha in Slovence povezuje že od leta 1900, ko so jo zgradili člani češke podružnice Slovenskega planinskega društva iz Prage. Tudi zadnja leta je sodelovanje zelo tesno. Ne le da so češki planinci tisti, ki med tujci v Češki koči prevladujejo, na pobudo Ladislava Jiraska,

Za Čeha pogosto velja, da pridejo – četudi so na morju na Hrvaškem – na poti nazaj pogledat svojo kočno nad Jezerskim.

Nova pomivalnica bo osebju kočne olajšala delo v kuhinji. / Foto: Jasna Paladin

ki je letos prejel tudi priznanje župana Andreja Karničarja za prispevek k oživiljanju in ohranjanju sodelovanja med češkimi in slovenskimi planinci, so češki planinci zadnji dve leti za izboljšave v Češki koči zbirali tudi prostovoljne prispevke. Zbrali so približno 15 tisoč evrov, jih predali Planinskemu društvu Jezersko, to pa jih je namensko porabilo

za razširitev oziroma ureditev pomivalnice.

Dela so sicer stekla mesec dni kasneje, kot je bilo predvideno, a nova pridobitev v koči že lajša delo vsem, ki v njej skrbijo za planince. »Do sedaj smo imeli vse kuhinjske površine v enem prostoru, zdaj pa smo površine razširili še na pomivalnico. Olajšali smo si tudi strežbo, saj skozi eno okno hrano

izdamo, skozi drugo pa prejmemo nazaj umazano posodo. Novi so tudi elementi iz nerjavčega jekla in ploščice. Potrebno dovoljenje smo pridobili zato, ker smo dela izvedli v delu kočne, ki je bil zgrajen leta 1974; stara kočna je namreč zaščiten in vanjo ni dovoljeno posegati,« nam je povedala dolgoletna oskrbnica Češke kočne Karmen Klaura, ki pa poudarja, da jim bo

nova pridobitev precej olajšala delo, a da gre za visokogorsko postojanko, in ne gostilno, česar žal številni planinci še vedno ne razumejo. »Naša kočna nima elektrike, zato tudi nima hladilnika in vsemu temu je prilagojena tudi naša ponudba hrane in pijače. Številni namreč kar zahtevajo sladolede ali štruklje ali kapučino. Treba se je zavedati, da je to planinska kočna, ki ima svoje omejitve. Pozna se, da zadnja leta v hribe ne hodi samo planinci, ampak tudi turisti,« ugotavlja.

Med tednom v koči za strežbo in ostala potrebna dela skrbijo trije, ob koncu tedna pa pet in dela je letošnje poletje še posebej veliko. Planinska sezona je skozi oči oskrbnikov letos namreč zelo dobra. »Julija je bilo na Češki koči okoli 70 odstotkov tujih planincev, tako dnevni kot tisti, ki pri nas prespijo. Za Čeha pogosto velja, da pridejo – četudi so na morju na Hrvaškem – na poti nazaj pogledat svojo kočno nad Jezerskim. Avgusta pa po tradiciji pričakujemo spet več Slovencev,« sklene Karmen Klaura.

Češka kočna na Spodnjih Ravneh je postavljena na višini 1542 metrov. / Foto: Jasna Paladin

Na Bledu že več kot sto porok

Po podatkih Upravne enote Radovljica je bilo na območju občine Bled do konca julija izvedenih 142 poročnih obredov za sklenitev zakonske zveze.

MAŠA LIKOSAR

Bled – Največ zakonskih zvez na območju Bleda je bilo letos sklenjenih v poročni dvorani na Bledu, sledijo si lokacije Blejski grad, Vila Bled, Grand Hotel Toplice, Bled Rose Hotel in Piknik Ribno. Na Upravni enoti Ra-

kot pravilo. »Prav zato smo še bolj veseli vsakega slovenskega para, ki sprejme odločitev, da bo Blejski grad lokacija enega njunih najpomembnejših življenjskih dogodkov,« je dodala Ferjanova. Najpopularnejša poročna dneva sta petek in sobota, redkeje se poroke odvi-

Na Blejskem gradu so letos izvedli že polovico najavljenih poročnih obredov. / Foto: arhiva ZKB

dovljica, kjer sicer nimajo primerjalnega podatka le za območje Bleda, so pojasnili, da so v letu 2021 do konca julija skupno izvedli osemdeset poročnih obredov za

jajo v ostalih dnevih. »Ostali dnevi v tednu so rezervirani predvsem za tujce,« je dodala. Pari še vedno želijo deliti dogodek z družinskimi člani in prijatelji, zato se števi-

Na Bledu je bilo letos sklenjenih 42 zakonskih zvez, kjer je bil vsaj eden od bodočih zakoncev tuji državljan.

sklenitev zakonske zveze, letos je bilo v istem obdobju skupno sklenjenih že 209 zakonskih zvez.

Po besedah Lee Ferjan, ki je s 1. avgustom prevzela mesto direktorice Zavoda za kulturo Bled, je letošnja poročna sezona pestra, z njo pa so zelo zadovoljni. »Polovico najavljenih poročnih obredov smo že izpeljali. V številki to pomeni sedemnajst novih zakonskih zvez, ki so bile do konca julija sklenjene na eni najlepših lokacij v svetovnem merilu, na Blejskem gradu,« je pojasnila.

Poročni obredi slovenskih in mešanih parov na Blejskem gradu so prej izjema

lo vabljenih oseb ni zmanjšalo. »Nekateri pari dogodka ne želijo deliti z nikomer in se poročijo brez prič in sva-tov. Enako se je dogajalo tudi v preteklosti,« je dejala.

Kot je še povedala Ferjanova, so v izvedbo poroke vključeni različni izvajalci, namestitveni objekti in lokalni ponudniki storitev, da je celoten dogodek slovensen. »Naloga organizatorjev in izvajalcev je pomembna v smislu zagotavljanja optimalnih pogojev za svečan obred, obenem skrbijo za nemoten potek slovesnosti po načrtovanih željah neveste in včasih tudi ženina,« je še povedala.

vremenska napoved

Danes bo spremenljivo oblačno s plohami in nevihtami. Jutri bo delno jasno, še lahko nastane kakšna ploha oziroma nevihta. V nedeljo in ponedeljek bo večinoma sončno.

PETEK

14/23 °C

SOBOTA

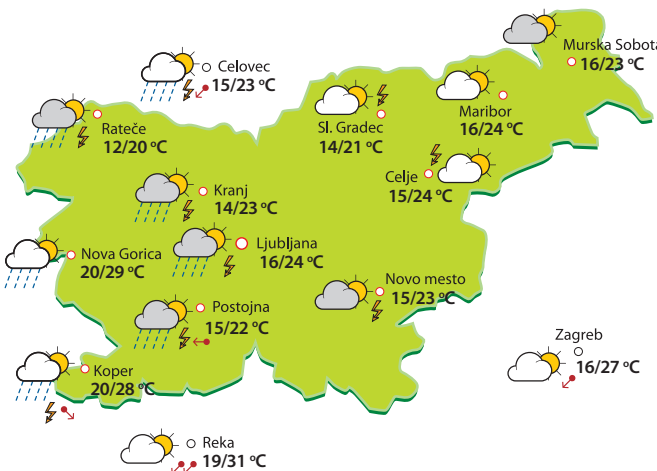
12/26 °C

NEDELJA

12/28 °C

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

Kaj se zgodi v enem dnevu

Kranj – Ste se kdaj vprašali, kaj se v Sloveniji v povprečju zgodi v enem dnevu? Odgovor so našli na Statističnem uradu Republike Slovenije. Lani se je v Sloveniji povprečno v enem dnevu rodilo 52 otrok, 64 ljudi je umrlo, 65 ljudi se je priselilo, 58 odselilo. Poleg tega se je 32 ljudi poročilo, obenem pa dvanajst tudi ločilo, navajajo na državnem statističnem uradu.